

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36016942	CEIP Plurilingüe de Santiago de Oliveira	Ponteareas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Comunicación e representación da realidade	5º Inf.	9	315

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	28
4.2. Materiais e recursos didácticos	29
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	29
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	30
6. Medidas de atención á diversidade	30
7.1. Concreción dos elementos transversais	31
7.2. Actividades complementarias	35
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	36
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	37
9. Outros apartados	38

1. Introducción

A programación da área de Comunicación e Representación da Realidade recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo do curso de 5º de EI co fin máximo de promover nas nenas e nenos as capacidades que lles permitan comezar a desenvolver ferramentas para comunicarse e interpretar a realidade a través de diferentes linguaxes e formas de expresión como medio para construír a súa identidade, representar a realidade e relacionarse coa contorna e coas demais persoas que a habitan.

Esta programación está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situación de aprendizaxe (tarefas, actividades e exercicios). Consideramos fundamental seguir respetando o principio de globalidade á hora de deseñar estas situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Os obxectivos da área relaciónanse coa habilidade de comunicarse eficazmente con outras persoas de maneira respectuosa, ética, adecuada e creativa. Por unha banda, dase unha perspectiva comunicativa e, pola outra, perséguese un enfoque interactivo nun contexto plurilingüe e intercultural. Os obxectivos ao redor dos que se organizan as aprendizaxes desta área están orientados cara a tres aspectos fundamentais da comunicación: a expresión, a comprensión e a interacción para visibilizar as posibilidades comunicativas das diferentes linguaxes e formas de expresión, aínda que se lle concede un carácter prioritario ao proceso de adquisición da linguaxe verbal nas dúas linguas cooficiais. Por outra banda, a comunicación permite interpretar e representar o mundo en que vivimos. Por iso se inclúe tamén un obxectivo relacionado co achegamento ás manifestacións culturais asociadas ás diferentes linguaxes que se integran na área, como un primeiro paso cara ao recoñecemento e á valoración da realidade multicultural e plurilingüe desde a infancia. A temporalización das unidades proposta é orientativa e poderá ser modificada tendo en conta as realidades educativas de cada mestre.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Manifestar interese por interactuar en situacións cotiás a través da exploración e do uso do seu repertorio comunicativo para expresar as súas necesidades e intencións e para responder ás esixencias da contorna.	1	1				1		
OBX2 - Interpretar e comprender mensaxes e representacións apoiándose en coñecementos e recursos da súa propia experiencia para responder ás demandas da contorna e construír novas aprendizaxes.	1	1			1			
OBX3 - Producir mensaxes de maneira eficaz, persoal e creativa utilizando diferentes linguaxes, descubrindo os códigos de cada unha delas e explorando as súas posibilidades expresivas para responder a diferentes necesidades comunicativas.	1		1	1			1	1
OBX4 - Participar por iniciativa propia en actividades relacionadas con textos escritos, mostrando interese e curiosidade por comprender a súa funcionalidade e algunhas das súas características.	1	1		1				

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Valorar a diversidade lingüística e dialectal presente na súa contorna, así como outras manifestacións culturais, para enriquecer as súas estratexias comunicativas e a súa bagaxe cultural.	1			1				1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Medrando sans.	Esta proposta vaise levar a cabo ó longo de todo o ano, posto que o deporte foi o tema elixido por todo o claustro para o PDI de Centro deste curso académico 2023-2024. Así, durante o curso vamos realizar diversas actividades que nos permitan, entre outros aspectos, coñecer diferentes elementos do entorno próximo.	35	X	X	X
2	Son así de grande.	Con esta proposta traballarase o corpo, as partes do mesmo, a importancia dos sentidos, o paso do tempo, os coidados básicos de hixiene e saúde..., en definitiva, abordaremos un centro motivador importantísimo nesta idade como é o corpo, co obxectivo de axudar ós nenos e ás nenas a descubrirse a si mesmo e coñecer mellor os seus compañeiros e compañeiras.	35	X		
3	Un Nadal para todos	Esta proposta coincide coa preparación dunha festa de grande tradición: o Nadal. É unha época máxica e chea de ilusión, durante a cal os nenos e as nenas escriben a carta ós Reis Magos e ó apalpador solicitando os agasallos que desexan e representan panxoliñas para familiares e amigos e amigas. Por iso, aproveitarei esta circunstancia para desenvolver no alumnado valores e actitudes solidarias e responsables, convidándoos a que soliciten un número razoado de xoguetes e os compartan cos seus amigos e amigas. Igualmente, elaboraremos instrumentos e xoguetes con materiais reutilizables, empregando diversas técnicas plásticas.	35	X		
4	Un Entroido delicioso	Aproveitando o pensamento máxico e animista dos nenos e das nenas celebraremos o Entroido. Unha festa na que participan de maneira alegre, activa e respectuosa porque amosan un gran interese polos disfraces e as imitacións. Así mesmo, aproveitarase esta proposta para coñecer un pouco máis afondo esta festa tradicional e incluso achegarnos a outras culturas.	35		X	

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Cores e flores.	Esta proposta ten como centro de interese a primavera. Trátase dunha época do ano idónea para que os nenos e nenas manipulen, observen, experimenten e se familiaricen coas flores e plantas e, ao mesmo tempo, para que valoren a importancia que ten, tanto para as persoas como para os animais, coidar e respectar o mundo vexetal.	35		X	
6	Onde está o Cuco?	Esta Unidade é moi interesante e atractiva para os nenos e as nenas porque, dende moi pequeniños, están en contacto co mundo animal. A través desta proposta educativa preténdese coñecer diferentes animais salvaxes e domésticos, o hábitat no que viven... Así como desenvolver hábitos de coidado polo mundo animal e coñecer diferentes profesións relacionadas con el.	35			X
7	As nosas festas.	Con esta proposta de traballo preténdese que o alumnado comece a valorar a cultura galega. Para iso, aproveitando que nestas datas se celebran os Maíos e as Letras Galegas fomentaranse nos nenos e nenas actitudes para a comprensión e valoración na nosa cultura.	35			X
8	School and family	Traballarase vocabulario relacionado co colexio (chair, door, table, window e as cores brown pink e purple). Tamén se traballará vocabulario relacionado cos membros da familia (auntie, cousin, grandad, granny e os números 4 e 5)	10	X		
9	Body and clothes	Traballarase vocabulario relacionado coas partes do corpo (arms, hands, head, legs; as cores black e white e a figura xeométrica square). Tamén se traballará vocabulario relativo á roupa (coat, dress, hat, jumper, shoes, trousers... así como os adxectivos hot e cold	10		X	
10	Animals and transport	Traballarase vocabulario referente ós animais (cow, horse, pig, sheep; o número 6 e a figura xeométrica triangle). Tamén se traballará vocabulario relativo aos medios de transporte (bike, boat, bus, car, plane, train e os adxectivos happy e sad	10			X
11	Festivities	Traballarase vocabulario relacionado coas festividades de Halloween, Christmas e Easter	5		X	X
12	Móvete!	Esta proposta xira en torno á música. Nela traballaremos diversos aspectos: o descubrimento dos sons da contorna, a percusión corporal, a educación vocal, a expresión corporal, a improvisación de movementos... e diferentes aspectos relacionados	35	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Medrando sans.	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	TI
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.2 - Participar en diferentes situacións de uso das dúas linguas cooficiais recoñecendo a importancia de ambas as dúas para fomentar a riqueza cultural da nosa comunidade.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.5 - Relacionarse coas demais persoas a través da fala empregando as expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais.	"Coñece as expresións de convencións sociais básicas e empregaas no intercambio comunicativo usando unha linguaxe respectuosa coas demais persoas.	
CA2.6 - Relacionarse con normalidade a través da fala na pluralidade lingüística e cultural da súa contorna, manifestando interese por outras linguas, etnias e culturas.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...) en diferentes linguas	
CA3.1 - Percibir, identificar e discriminar sons da lingua aumentando o seu repertorio comunicativo e adquirindo progresivamente unha maior precisión.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica recoñecendo os diferentes sons da lingua e asóciaos con letras, sílabas e palabras.	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Comprende as mensaxes emitidas por outras persoas.	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe para expoñer aos demais as súas necesidades e desexos	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo...)	
CA4.3 - Desenvolver as habilidades grafomotrices do alumnado progresando no control e precisión.	É quen de realizar grafismos libres e/ou suxeridos.	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Visita o recuncho da biblioteca de maneira voluntaria, respectando as normas de uso	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA5.3 - Gozar compartindo a escoita e a lectura de textos literarios.	Escoita con atención a lectura de textos literarios e goza compartíndo ese momento coas compañeiras e compañeiros.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubriendo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo tras a escoita o lectura dun texto literario.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Participa nas actividades e xogos de conciencia fonolóxica amosando capacidade para percibir sons.	
CA9.4 - Coñecer e aplicar as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas: tempos de utilización, contextos e momentos de uso, tipo de aplicacións, contidos axeitados.	Coñece, acepta e respecta as normas básicas de uso das ferramentas tecnolóxicas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Comunicación interpersonal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Fórmulas e expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Escoita e comprensión de lecturas en voz alta nas dúas linguas cooficiais, como fonte de pracer e aprendizaxe compartida. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación. - Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais. - Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura. - escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora. - Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo. - Utilización de sons para a interpretación e a creación musical. - Achegamento a propostas musicais en distintos formatos: escoitar, cantar, bailar e tocar. - Aprecio da escoita musical como fonte de gozo. - Respecto polas producións alleas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo. - Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais. - Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
2	Son así de grande.	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.6 - Expresar oralmente mensaxes facendo transferencias doutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e corporal) e indagando nas posibilidades comunicativas que ofrece a combinación delas.	É quen de expresarse oralmente, empregando palabras, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	TI
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas sobre producións dos demais de xeito respetuoso.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Participa en actividades de danza e dramatización movendo o corpo de xeito libre e dirixido	
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Participa en actividades de expresión corporal libre individuais e colectivas.	
CA8.4 - Interpretar corporalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, escrita e oral) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	É capaz de expresarse corporalmente, empregando o corpo e o movemento, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - escoita e comprensión de lecturas en voz alta nas dúas linguas cooficiais, como fonte de pracer e aprendizaxe compartida. - Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Respecto cara ás producións alleas. - Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Uso do baile e da danza como medios de expresión. - Respecto cara ás producións alleas. - Vivencia do xesto e do movemento como recursos corporais para a expresión, a comunicación e o intercambio afectivo.

UD	Título da UD	Duración
3	Un Nadal para todos	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Realiza creacións artísticas onde reflexa a súa imaxinación.	TI
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa a súa opinión de xeito guiado sobre unha manifestación artístico nunha situación de intercambio comunicativo.	
CA6.4 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Realiza creacións artísticas e culturais onde reflexa a súa imaxinación.	
CA6.6 - Interpretar musicalmente mensaxes expresadas noutras linguaxes (oral, plástica, gráfica, escrita e corporal), indagando nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre elas.	É quen de expresarse musicalmente, empregando a voz e instrumentos musicais, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	
CA7.1 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Comparte de xeito guiado a súa interpretación de representacións ou manifestacións artísticas.	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Realiza creacións plásticas empregando diferentes materiais e técnicas con interese	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA7.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións plásticas, artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Realiza creacións plásticas onde reflexa a súa imaxinación, ideas e emocións.	
CA7.4 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa a súa opinión de xeito guiado sobre unha manifestación artístico nunha situación de intercambio comunicativo.	
CA7.6 - Elaborar creacións plásticas a partir de mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, oral, gráfico, escrito e corporal) e indagar nas posibilidades expresivas que ofrecen as transferencias entre eles.	Realiza obras plásticas, empregando diferentes técnicas e materiais, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	
CA8.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas de xeito guiado sobre as interpretacións dos demais de xeito respetuoso.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura. - escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora. - Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo. - Descubrimento das propiedades sonoras dos obxectos cotiáns da súa contorna e dos instrumentos. - Utilización de sons para a interpretación e a creación musical. - Achegamento a propostas musicais en distintos formatos: escoitar, cantar, bailar e tocar. - O código musical: o son, o silencio e as súas calidades. - Recoñecemento da intención expresiva nas producións musicais e/ou sonoras. - Aprecio da escoita musical como fonte de gozo. - Respecto polas producións alleas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Exploración das posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais específicos e inespecíficos. - Aproximación aos elementos básicos da expresión plástica, técnicas e procedementos. - Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas. - Respecto cara ás producións alleas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Planificación da acción en producións plásticas. - Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais. - Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Uso do baile e da danza como medios de expresión. - Respecto cara ás producións alleas. - Vivencia do xesto e do movemento como recursos corporais para a expresión, a comunicación e o intercambio afectivo.

UD	Título da UD	Duración
4	Un Entroido delicioso	35

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Participa con interese en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	TI
CA4.2 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	Participa con interese en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo.	Participa en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA8.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas de xeito guiado sobre as interpretacións dos demais de xeito respectuoso.	
CA9.1 - Interactuar de maneira virtual familiarizándose co uso de diferentes medios e ferramentas dixitais.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións virtuais de intercambio comunicativo.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Participa en actividades de creación con ferramentas dixitais para crear, con axuda, produtos propios e creativos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración das propiedades do sistema de escritura: hipóteses cuantitativas e cualitativas. Aproximación ao código escrito desde as escrituras indeterminadas. - Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación. - Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais. - Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas. - Respecto cara ás producións alleas. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo. - Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais. - Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos. - Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
5	Cores e flores.	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Recoñece e comprende algunha palabra en ambas linguas oficiais.	TI
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Emprega a linguaxe oral de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo)	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo	Participa en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA4.5 - Elaborar de forma escrita mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, corporal e oral), indagando nas posibilidades comunicativas que ofrecen as transferencias entre elas.	É capaz de expresarse de xeito escrito, empregando signos e palabras coñecidas, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	
CA5.1 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	É quen de identificar e diferenciar palabras segundo as súas características	
CA8.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas de xeito guiado sobre as interpretacións dos demais de xeito respetuoso.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Participa en actividades de creación con ferramentas dixitais para crear, con axuda, produtos propios e creativos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Creación de textos ou enunciados orais formais e informais. - escoita e comprensión de lecturas en voz alta nas dúas linguas cooficiais, como fonte de pracer e aprendizaxe compartida. - Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada. - Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Creación de textos escritos en diferentes soportes. Outros códigos de representación gráfica: imaxes, símbolos, números. - Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación. - Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais. - Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura. - escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Respecto cara ás producións alleas. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo. - Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais. - Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
6	Onde está o Cuco?	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.3 - Descubrir e utilizar o vocabulario propio das linguas cooficiais mostrando interese polo seu uso.	Recoñece e comprende algunha palabra en ambas linguas oficiais.	TI
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construindo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Emprega a linguaxe oral de xeito guiado nas situacións de intercambio comunicativo (asambleas, círculos dialóxicos, dinámicas de grupo)	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo	Participa en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA4.5 - Elaborar de forma escrita mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, corporal e oral), indagando nas posibilidades comunicativas que ofrecen as transferencias entre elas.	É capaz de expresarse de xeito escrito, empregando signos e palabras coñecidas, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	
CA5.1 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	É capaz de expresarse de xeito escrito, empregando signos e palabras coñecidas, a partir de creacións feitas noutras linguaxes.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Participa en actividades dramáticas e musicais utilizando instrumentos, recursos e técnicas.	
CA7.5 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas sobre producións dos demais de xeito respectuoso.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Participa en actividades de creación con ferramentas dixitais para crear, con axuda, produtos propios e creativos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses.

Contidos

- Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais.
- Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica.
- Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias.
- Creación de textos ou enunciados orais formais e informais.
- escoita e comprensión de lecturas en voz alta nas dúas linguas cooficiais, como fonte de pracer e aprendizaxe compartida.
- Verbalización da secuencia de accións nunha actividade planificada.
- Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica.
- Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases.
- Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.
- Creación de textos escritos en diferentes soportes. Outros códigos de representación gráfica: imaxes, símbolos, números.
- Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación.
- Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais.
- Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas.
- Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero.
- Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios.
- Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.
- escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo.
- Utilización de sons para a interpretación e a creación musical.
- Achegamento a propostas musicais en distintos formatos: escoitar, cantar, bailar e tocar.
- Aprecio da escoita musical como fonte de gozo.
- Respecto polas producións alleas.
- Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.
- Respecto cara ás producións alleas.
- Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.
- Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos. - Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
7	As nosas festas.	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Comparte de xeito guiado a súa interpretación de representacións ou manifestacións artísticas.	TI
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Realiza creacións artísticas onde reflexa a súa imaxinación.	
CA2.4 - Valorar positivamente as particularidades lingüísticas da contorna próxima.	Recoñece e emprega algunha particularidade lingüística da contorna próxima.	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Participa con interese en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA4.2 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	É quen de identificar e diferenciar palabras segundo as súas características	
CA4.4 - Producir diferentes textos individualmente ou en grupo, con escritura convencional ou non, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo	Participa en actividades onde se emprega a lingua escrita para transmitir mensaxes e información de xeito guiado.	
CA5.1 - Identificar algunha das características textuais e paratextuais mediante a indagación acompañada en textos de uso social libres de todo tipo de prexuízos e estereotipos.	É quen de identificar e diferenciar palabras segundo as súas características	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa a súa opinión de xeito guiado sobre unha manifestación artístico nunha situación de intercambio comunicativo.	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Participa en actividades dramáticas e musicais utilizando instrumentos, recursos e técnicas.	
CA6.3 - Valorar as producións dos demais de forma crítica, respectuosa e empática.	Fai achegas sobre producións dos demais de xeito respetuoso.	
CA6.4 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Realiza creacións artísticas onde reflexa a súa imaxinación.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA6.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa a súa opinión de xeito guiado sobre unha manifestación artístico nunha situación de intercambio comunicativo.	
CA7.4 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresa a súa opinión de xeito guiado sobre unha manifestación artístico nunha situación de intercambio comunicativo.	
CA9.1 - Interactuar de maneira virtual familiarizándose co uso de diferentes medios e ferramentas dixitais.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións virtuais de intercambio comunicativo.	
CA9.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, ou en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Fai algunha aportación de xeito guiado nas situacións virtuais de intercambio comunicativo.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Participa en actividades de creación con ferramentas dixitais para crear, con axuda, produtos propios e creativos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Comunicación interpersonal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Achegamento á realidade lingüística da contorna. Fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - A lingua galega como parte da identidade da nosa comunidade autónoma. - Emprego de fórmulas ou expresións que responden ás súas necesidades ou intereses. - Uso do vocabulario das dúas linguas cooficiais. - Recoñecemento das particularidades lingüísticas da contorna máis próxima. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Intención comunicativa e achegamento ás principais características textuais e paratextuais. Primeiras hipóteses para a interpretación e a comprensión. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Exploración das propiedades do sistema de escritura: hipóteses cuantitativas e cualitativas. Aproximación ao código escrito desde as escrituras indeterminadas. - Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación. - Identificación e representación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais. - Interese pola produción de mensaxes empregando a lingua escrita en situacións contextualizadas. - Achegamento a textos literarios orais e escritos con contido libre de prexuízos, co fin de contribuír a desenvolver valores sobre cultura de paz, dereitos da nena e do neno, igualdade de xénero e diversidade funcional étnico-

Contidos

- cultural.
- Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero.
- Memorización e recitado de textos literarios.
- Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios.
- Conversacións e diálogos ao redor de textos literarios libres de prexuízos e estereotipos sexistas.
- A biblioteca de centro e de aula como recurso de aproximación á literatura.
- escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Discriminación de sons e identificación da fonte sonora.
- Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo.
- Utilización de sons para a interpretación e a creación musical.
- Achegamento a propostas musicais en distintos formatos: escoitar, cantar, bailar e tocar.
- Recoñecemento da intención expresiva nas producións musicais e/ou sonoras.
- Aprecio da escoita musical como fonte de gozo.
- Respecto polas producións alleas.
- Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa.
- Aproximación aos elementos básicos da expresión plástica, técnicas e procedementos.
- Intención expresiva de producións plásticas e pictóricas.
- Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.
- Uso saudable e responsable das tecnoloxías dixitais.
- Aproximación ao uso de ferramentas dixitais en procesos creativos.
- Lectura e interpretación crítica de imaxes e información recibida a través de medios dixitais.
- Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
8	School and family	10

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Participa en situacións comunicativas empregando o vocabulario visto na unidade.	TI
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Interpretación de mensaxes en formato dixital	
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresión de emocións e ideas relacionadas co vocabulario traballado na unidade	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Emprega vocabulario relacionado co tema	
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Creación dun repertorio lingüístico individual incorporando o vocabulario da unidade	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Aprendizaxe de fórmulas e expresións relacionadas co vocabulario da unidade	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpreta e responde a instrucións sinxelas en inglés	
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Aprendizaxe de vocabulario relacionado coa unidade	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe oral para expresar palabras relacionadas coa unidade	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa de forma oral vocabulario relacionado co tema	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Mediante o uso de imaxes e símbolos. Iniciación no uso da escritura trazando liñas	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Achegamento á literatura infantil oral por medio de cancións e historias.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubrindo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Emprego de historias e canción	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Desfrute das cancións da unidade	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Completa actividades pegando pegatinas e coloreando	

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Emprega xogos de mímica, imita accións do profesor interpretando cancións e representando as historias.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Familiarizarse co uso de instrumentos tecnolóxicos para a aprendizaxe da lingua estranxeira (xogos interactivos)	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Comunicación interpersoal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.

UD	Título da UD	Duración
9	Body and clothes	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
--------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Participa en situacións comunicativas empregando o vocabulario visto na unidade.	TI
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Interpretación de mensaxes en formato dixital	
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresión de emocións e ideas relacionadas co vocabulario traballado na unidade	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Emprega vocabulario relacionado co tema	
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Creación dun repertorio lingüístico individual incorporando o vocabulario da unidade	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Aprendizaxe de fórmulas e expresións relacionadas co vocabulario da unidade	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpreta e responde a instrucións sinxelas en inglés	
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Aprendizaxe de vocabulario relacionado coa unidade	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe oral para expresar palabras relacionadas coa unidade	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa de forma oral vocabulario relacionado co tema	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Mediante o uso de imaxes e símbolos. Iniciación no uso da escritura trazando liñas	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Achegamento á literatura infantil oral por medio de cancións e historias.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubrindo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Emprego de historias e canción	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Desfrute das cancións da unidade	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Completa actividades pegando pegatinas e coloreando	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Emprega xogos de mímica, imita accións do profesor interpretando cancións e representando as historias.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Familiarizarse co uso de instrumentos tecnolóxicos para a aprendizaxe da lingua estranxeira (xogos interactivos)	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Comunicación interpersoal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.

UD	Título da UD	Duración
10	Animals and transport	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
--------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Participa en situacións comunicativas empregando o vocabulario visto na unidade.	TI
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Interpretación de mensaxes en formato dixital	
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresión de emocións e ideas relacionadas co vocabulario traballado na unidade	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Emprega vocabulario relacionado co tema	
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Creación dun repertorio lingüístico individual incorporando o vocabulario da unidade	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Aprendizaxe de fórmulas e expresións relacionadas co vocabulario da unidade	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpreta e responde a instrucións sinxelas en inglés	
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Aprendizaxe de vocabulario relacionado coa unidade	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe oral para expresar palabras relacionadas coa unidade	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa de forma oral vocabulario relacionado co tema	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Mediante o uso de imaxes e símbolos. Iniciación no uso da escritura trazando liñas	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Achegamento á literatura infantil oral por medio de cancións e historias.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubrindo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Emprego de historias e canción	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Desfrute das cancións da unidade	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Completa actividades pegando pegatinas e coloreando	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Emprega xogos de mímica, imita accións do profesor interpretando cancións e representando as historias.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Familiarizarse co uso de instrumentos tecnolóxicos para a aprendizaxe da lingua estranxeira (xogos interactivos)	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Comunicación interpersoal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.

UD	Título da UD	Duración
11	Festivities	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Participa en situacións comunicativas empregando o vocabulario visto na unidade.	TI
CA1.2 - Interpretar as mensaxes transmitidas mediante representacións ou manifestacións artísticas, tamén en formato dixital, recoñecendo a intencionalidade do emisor e mostrando unha actitude curiosa e responsable.	Interpretación de mensaxes en formato dixital	
CA1.3 - Expresar emocións, ideas e pensamentos a través de manifestacións artísticas e culturais, gozando do proceso creativo.	Expresión de emocións e ideas relacionadas co vocabulario traballado na unidade	
CA1.4 - Axustar o seu repertorio comunicativo ás propostas, aos interlocutores e ao contexto, indagando nas posibilidades expresivas das diferentes linguaxes.	Emprega vocabulario relacionado co tema	
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Creación dun repertorio lingüístico individual incorporando o vocabulario da unidade	
CA2.7 - Participar en interaccións comunicativas en lingua estranxeira relacionadas con rutinas e situacións cotiás.	Aprendizaxe de fórmulas e expresións relacionadas co vocabulario da unidade	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpreta e responde a instrucións sinxelas en inglés	
CA3.3 - Facer un uso funcional da linguaxe oral aumentando o seu repertorio lingüístico e construíndo progresivamente un discurso máis eficaz, organizado e coherente en contextos formais e informais.	Aprendizaxe de vocabulario relacionado coa unidade	
CA3.4 - Utilizar a linguaxe oral como instrumento regulador da acción nas interaccións cos demais con seguridade e confianza.	Emprega a linguaxe oral para expresar palabras relacionadas coa unidade	
CA3.5 - Evocar e expresar espontaneamente ideas a través do relato oral.	Expresa de forma oral vocabulario relacionado co tema	
CA4.1 - Mostrar interese por comunicarse a través de códigos escritos, convencionais ou non, valorando a súa función comunicativa.	Mediante o uso de imaxes e símbolos. Iniciación no uso da escritura trazando liñas	
CA5.2 - Recorrer á biblioteca como fonte de información e gozo e banco de recursos, respectando as súas normas de uso.	Achegamento á literatura infantil oral por medio de cancións e historias.	
CA5.4 - Participar en actividades de aproximación á literatura infantil, tanto de carácter individual coma en contextos dialóxicos e participativos, descubrindo, explorando e apreciando a beleza da linguaxe literaria.	Emprego de historias e canción	
CA6.2 - Interpretar propostas dramáticas e musicais utilizando e explorando diferentes instrumentos, recursos ou técnicas.	Desfrute das cancións da unidade	
CA7.2 - Elaborar creacións plásticas explorando e utilizando diferentes materiais e técnicas e participando activamente no traballo en grupo.	Completa actividades pegando pegatinas e coloreando	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA8.2 - Axustar harmonicamente o seu movemento ao dos demais e ao espazo como forma de expresión corporal libre, manifestando interese e iniciativa.	Emprega xogos de mímica, imita accións do profesor interpretando cancións e representando as historias.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Familiarizarse co uso de instrumentos tecnolóxicos para a aprendizaxe da lingua estranxeira (xogos interactivos)	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Repertorio comunicativo e elementos da comunicación non verbal. - Comunicación interpersoal: empatía e asertividade. - Convencións sociais do intercambio lingüístico en situacións comunicativas que potencien o respecto e a igualdade: atención, escoita activa, quendas de diálogo e alternancia. - Ampliación do repertorio lingüístico individual. - Aproximación á lingua estranxeira. Elementos para unha comunicación funcional básica. - Utilización da linguaxe oral en situacións cotiás e as súas funcións: conversacións, xogos de interacción social e expresión de vivencias. - Interpretación da intención comunicativa das mensaxes. - Uso progresivo de léxico variado, aumentando a precisión na procura dunha maior estruturación das súas frases. - Identificación dos usos sociais e das funcións da lectura e da escritura: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Os contos tradicionais como elemento transmisor de cultura e xerador de debates con relación a estereotipos de xénero. - Escoita atenta de narracións e instrucións lidas por outras persoas. - Identificación das funcións da linguaxe musical: comunicativa, representativa e lúdico-creativa. - Achegamento a diferentes formatos e soportes de expresión plásticos e visuais. - Aproximación aos xogos de expresión corporal e dramática. - Aproximación ao uso de aplicacións e ferramentas dixitais con distintos fins: creación, comunicación, aprendizaxe e gozo.

UD	Título da UD	Duración
12	Móvete!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
--------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa coas diferenzas individuais en situacións comunicativas de diverso tipo.	Participar de maneira activa e axustada, espontánea e respectuosa cos demais.	TI
CA2.1 - Participar en situacións de uso de diferentes linguas mostrando interese, curiosidade e respecto pola diversidade de perfís lingüísticos.	Participar mostrando interese.	
CA3.2 - Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos demais.	Interpretar de forma eficaz as mensaxes e as intencións comunicativas dos compañeiros/as.	
CA4.5 - Elaborar de forma escrita mensaxes expresadas noutras linguaxes (musical, plástica, gráfica, corporal e oral), indagando nas posibilidades comunicativas que ofrecen as transferencias entre elas.	Elaborar mensaxes musicais.	
CA5.5 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA6.1 - Percibir, identificar e discriminar sons.	Percibir, identificar e discriminar sons de forma guiada.	
CA7.4 - Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas, explicando as emocións que produce o seu gozo.	Expresar gustos, preferencias e opinións sobre distintas manifestacións artísticas.	
CA8.1 - Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	Explorar as posibilidades expresivas do corpo a través da dramatización e da danza.	
CA9.3 - Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	Expresarse de maneira creativa utilizando diversas ferramentas ou aplicacións dixitais intuitivas e visuais para expresarse de maneira creativa.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Comunicación interpersonal: empatía e asertividade. - Fórmulas e expresións de convencións sociais básicas que regulan as relacións interpersoais. - Discriminación auditiva e conciencia fonolóxica. - Dominio progresivo do trazo a través da grafomotricidade como medio de expresión e comunicación. - Establecemento de vínculos afectivos e lúdicos cos textos literarios. - Discriminación de sons e identificación da fonte sonora. - Exploración das posibilidades sonoras, expresivas e creativas da voz e do corpo. - Exploración das posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais específicos e inespecíficos. - Exploración das posibilidades expresivas e comunicativas do propio corpo (cara, postura, ton, xestos) en actividades individuais e grupais libres de prexuízos e estereotipos sexistas. - Función educativa dos dispositivos e elementos tecnolóxicos da súa contorna.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Na área que nos atopamos (CRR) sempre deberemoster en conta a concepción positiva da infancia ao respecto das súas múltiples potencialidades comunicativas, e como aula e escola deberemos dar resposta creando as condicións para que as diferentes linguaxes se desenvolvan plenamente, sen considerar a ningunha por enriba das demais. Teremos sempre en consideración o deseño de situacións de aprendizaxe relativas aos intereses das nenas e dos nenos que respecten a necesaria transferencia dunhas linguaxes a outras, combinando as diferentes técnicas, recursos e materiais propios de cada unha para un mellor autocoñecemento e comprensión da realidade. O emprego de diferentes linguas, con especial énfase nas da súa contorna, incorporadas ás rutinas cotiás xogos ou cancións que permitan a inmersión con naturalidade nos distintos códigos lingüísticos do mundo global que os rodea.

Dentro da metodoloxía deste programación destacamos:

¿ A busca do máximo desenvolvemento das nenas e dos nenos axustando a intervención educativa ao seu momento evolutivo, respectando os ritmos e as características individuais e propoñendo situacións de aprendizaxe motivadoras que leven a valorar os propios logros.

¿ Os coñecementos e experiencias previas como punto de partida para garantir a significatividade das aprendizaxes, buscando a funcionalidade do que aprenden.

¿ A construción de novos apegos seguros como punto de partida para a creación dunha correcta autoestima, cunha planificación meticolosa e individualizada do proceso de transición entre ambos contextos.

¿ O fomento das relacións entre as persoas coas que interaccionan as nenas e os nenos, a expresión positiva da súa imaxe e da confianza que se teña delas e deles para a construción da propia identidade.

¿ A apertura á comunidade e a colaboración coas familias establecendo canles para o intercambio de información, así como a súa consecuente participación na vida da escola.

¿ A procura de situacións educativas nas que as nenas e os nenos observen, manipulen e exploren todas as súas posibilidades e limitacións, desenvolvendo, entre outros, aspectos motrices que faciliten o avance na súa autonomía, tanto nos movementos coma nos desprazamentos, tomando conciencia do seu corpo e das súas partes para chegar paulatinamente á interiorización do seu esquema corporal.

¿ A participación en xogos e actividades psicomotrices en que se propicien as interaccións, favorecendo o desenvolvemento da empatía e da resiliencia, o que levará a unha aceptación construtiva tanto dos logros coma dos erros e a unha valoración do esforzo, da constancia e da iniciativa, desenvolvendo deste xeito todas as potencialidades das nenas e dos nenos.

¿ A atención aos diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo en equipo e as actividades que potencien a súa curiosidade, creatividade e sensibilidade, buscando progresivamente a súa autonomía na realización destas.

¿ Unha atención individualizada adaptando a práctica pedagóxica ás características persoais, necesidades e intereses das nenas e dos nenos, e será a inclusión o eixe do traballo docente, coa posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten as dificultades.

¿ O aproveitamento das rutinas e outras actividades cotiás como ¿momentos¿ significativos favorecedores do traballo globalizado, incorporando a verbalización das accións co fin de interiorizar as súas secuencias e iniciar e de consolidar hábitos saudables e do autocoidado do seu corpo.

¿ A planificación de situacións de aprendizaxe que fomenten o consumo responsable e sostible, así como a promoción da saúde.

¿ O deseño dun ambiente que dea resposta aos diferentes tipos de necesidades das nenas e nenos. As de tipo físico, mais tamén de tipo afectivo, de convivencia, de exploración, de autonomía, de actividade, de relación e as relacionadas coa intimidade.

¿ A organización dos espazos individuais con outros comúns, distribuídos de xeito flexible coa potenciación dos exteriores, onde estes contribúan á autonomía das nenas e dos nenos de xeito que sintan seguridade e considerando que todos os espazos da escola son educativos.

¿ A creación de contextos seguros e emocionalmente positivos para que as nenas e os nenos adquiran confianza nas súas posibilidades e limitacións, como base para a expresión dos seus intereses, necesidades e emocións, o que contribuirá ao seu desenvolvemento afectivo e á adquisición de tolerancia á frustración, adaptando o seu comportamento ás diferentes situacións propostas.

¿ A consideración da aula e do propio centro como un espazo privilexiado para identificar posibles situacións de risco e analizar as estratexias que se poden pór en marcha para previr accidentes, trasladando estas estratexias a outros contextos e buscando a funcionalidade da aprendizaxe.

¿ A organización dos tempos desde unha perspectiva afastada da aceleración, dándolle prioridade á calma e poñendo o énfase nos procesos vividos e non tanto nos produtos obtidos. No desenvolvemento da xornada combinaranse

tempos de rutinas cos destinados a outras actividades específicas e respectaranse as características e as necesidades das nenas e dos nenos.

¿ A recreación, a través do xogo simbólico, de situacións da vida cotiá buscando as interaccións cos demais desde a participación, a colaboración e a empatía, fomentando actitudes de axuda, colaboración e interacción positiva.

¿ A valoración da importancia da expresión de emocións e da autorregulación destas a través da creación de vínculos de apego que transmitan seguridade e confianza nas súas posibilidades, así como o desenvolvemento dunha autoestima positiva como elemento fundamental para a súa vinculación e integración social.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
<p>Materiais audiovisuais: na aula contamos con ordenador de aula, encerado dixital (aula de 6º de infantil e proxector aula de 3º e 4º de infantil), tablet de aula, conexión a internet, escornabot de aula, e reproductor musical. Ademais, o centro pon á nosa disposición a cámara de vídeo e a cámara de fotos (contando coa autorización dos pais/nais ou titores legais).</p>
<p>Materiais funxibles: convencionais e non convencionais (ceras grosas, ceras delgadas, rotuladores, folios, cartolinas, punzóns, témperas, pinces, tesoiras de punta redonda, gomas...).</p>
<p>Recursos específicos: para exercitar a psicomotricidade fina (construcións, ensartados, etc.) para a psicomotricidade grossa (aros, pelotas, cordas...), para a expresión plástica (pinturas, refugallo, kamisibai, títeres), para a lóxica matemática (quebracabezas, regretas, bloques lóxicos, etc.), para a linguaxe oral (carteis, contos, libros de imaxes...), para o desenvolvemento sensorial (área kinética, mesa de luz, bandexas sensoriais, etc.), para o xogo simbólico (cociña, supermercado, etc.), para a expresión musical (música clásica, música de relaxación) e, ademais, os precisos para cada centro de interese ou proxectos traballados ó longo do curso.</p>
<p>Recursos persoais son: o titor, o resto do profesorado que imparte docencia no centro (por exemplo a mestra de inglés ou a de psicomotricidade), outros membros da comunidade educativa (conserxe, persoal de limpeza...), os pais e as nais, outros alumnos e alumnas do centro (cóntannos algún conto por videoconferencia, ensinámoslles as nosas elaboración...) e outros membros do entorno próximo.</p>
<p>Recursos espaciais son: as aulas, o patio, a biblioteca escolar, a aula de psicomotricidade, a aula de novas tecnoloxías, os corredores e outros ambientes fóra do centro.</p>
<p>Material curricular: Currículo, P.E....</p>
<p>Os recursos educativos son aqueles obxectos ou elementos cos cales o alumnado interactúa e xeran aprendizaxes. Para a súa selección tívose en conta, entre outros, os seguintes criterios: - Que fosen variados, orientados ao desenvolvemento de todos os planos que integran a personalidade infantil (cognitivo, lingüístico, motor...). - Que favorecesen a actividade infantil, é dicir, que fosen manexables, atractivos e seguros. - Que permitisen realizar diferentes accións en función dos interese de que os empregue, é dicir, que fosen polivalentes. - Que estivesen presentes na vida cotiá dos nenos e das nenas.</p>

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo, na primeira unidade do curso se levará a cabo a avaliación inicial ou diagnóstica a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno

Avaliación inicial

Primeiramente, sinalar que o equipo educativo é o responsable de adoptar as decisións relativas ao tipo de información que se precisa neste momento inicial da avaliación, así como ás técnicas ou instrumentos que se van empregar para recoller e consignar a dita información.

Polo tanto, tras unha reunión do profesorado de educación infantil, decidiuse que na primeira unidade do curso se vai levar a cabo unha avaliación inicial ou diagnóstica baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo, que nos aporte información para a posterior planificación do proceso educativo.

Dita avaliación inicial ou diagnóstica se vai levar a cabo a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado.
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno.

Igualmente, sulñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temperá das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios de avaliación establecidos para cada unidade ou proxecto. Para iso, o profesorado observará se o alumnado foi capaz de acadar ou non os mínimos de consecución de cada criterio de avaliación e cubrirá a correspondente táboa de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso ou con dificultade.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

A expresión *atención á diversidade* non se refire unicamente ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ANEAE), senón a todos os nenos e nenas escolarizados no grupo-clase. Isto é debido a que o alumno ou a alumna estándar non existe; cada cativo ou cativa ten capacidades, intereses, motivacións, ritmos de aprendizaxes e situación culturais, sociais e de saúde diferentes que fan que o seu proceso de aprendizaxe sexa único e absolutamente persoal e intransferible. Esta aceptación da diversidade do alumnado, supón por parte dos mestres e mestras unha análise e unha reflexión sobre o seu grupo de alumnos e alumnas.

Por outra banda, sinalar que a fin de garantir a equidade, a nova Lei de Educación aborda os grupos de alumnos e de alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar algunha necesidade específica de apoio educativo (ANEAE) e, así mesmo, establece os recursos precisos para acometer esta tarefa co obxectivo de lograr a súa plena inclusión e integración.

A adecuada resposta educativa a todos os alumnos e as alumnas concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos e todas, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todos os alumnos e as alumnas; é dicir, trátase de contemplar a diversidade como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Así mesmo, para dar resposta á diversidade do meu alumnado, adoptarei e empregarei estratexias como:

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.
- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.

- Adecuar á programación didáctica, realizárase unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.
- Empregar diferentes agrupamentos: en parellas, en pequeno grupo e en gran grupo, posto que posibilita secuencias educativas nas que a aprendizaxe ten carácter cooperativo, resultando beneficioso para todos, á vez que posibilita o acceso ás zonas de desenvolvemento próximo.
- Seguir os principios do DUA, propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de este alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado, utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamento e a atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.
- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicacións curtas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuais como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Diseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH.
- Adecuar as actividades ás diferenzas individuais dos alumnos e das alumnas. Para iso, realizaranse actividades que reforen as aprendizaxes duns e que amplíen os doutros. Os educadores e as educadoras poderán seleccionar as actividades de reforzo ou ampliación que estimen convenientes para os seus alumnos e alumnas.
- Evitar tarefas repetitivas e sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades necesiten facer ese tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferenzas.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base ás súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempre dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servizos sanitarios, sociais, etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional: Para lograr isto crearase un clima de confianza no que os/as nenos/as se expresen libremente; resolveranse situacións conflitivas a través do diálogo; fomentarase a tolerancia e o respecto polos demais; promoverase actividades en grupo nas que se coopere, se respecte e se comparta; etc.	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.2 - Hábitos de coidado e control corporal: Fomentarse o consumo de alimentos sans (froita, verduras), rexeitarase o consumo abusivo de lambetadas, estableceranse unhas normas relacionadas co aseo persoal (lavar as mans antes de comer, soar os mocos), falaremos das situacións de perigo no recreo, na aula, na casa, etc.	X	X	X	X	X	X	X	
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social: Supón preparar ós alumnos e ás alumnas para a participación na vida social e cultural. Isto implica: ensinarlles a discriminar comportamentos adecuados e inadecuados; amosarlles a importancia de respectar as normas de convivencia; desenvolver actitudes para ser bos cidadáns (solidariedade, respecto); etc.	X	X	X	X	X	X	X	
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos: É importante que aprendan a valorar a importancia que ten o medio natural para a vida das persoas e desenvolver actitudes de respecto e coidado cara a el. Para lograr isto: observarase directamente o crecemento dalgunha planta; amosaranse as repercusións que ten a actuación humana sobre o medio; realizaranse actividades con materiais de refugallo; etc.	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
<p>ET.5 - Educación para o consumo responsable: O que se pretende é que os/as nenos/nas vaian adquirindo unha actitude responsable cara ó consumo. Para isto, foméntanse nas aulas actitudes como: non deixar as billas abertas para non perder auga, coidar os materiais individuais e os comúns, mercar soamente o que precisemos, aproveitar ao máximo o material escolar, etc.</p>	X	X	X	X	X	X	X	
<p>ET.6 - Educación igualitaria e libre de etereotipos: Como mestres e mestras debemos procurar que os/as alumnos/as se formen en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas. Para acadar isto vaise: narrar contos cambiando os papeis que tradicionalmente se lles asignaban ós homes e ás mulleres; comentar a necesidade de que tanto os nenos como as nenas deben colaborar nas tarefas domésticas...</p>	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
<p>ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional: Para lograr isto crearase un clima de confianza no que os/as nenos/as se expresen libremente; resolveranse situacións conflitivas a través do diálogo; fomentarase a tolerancia e o respecto polos demais; promoverase actividades en grupo nas que se coopere, se respecte e se comparta; etc.</p>				

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.2 - Hábitos de coidado e control corporal: Fomentárase o consumo de alimentos sans (froita, verduras), rexeitárase o consumo abusivo de lambetadas, estableceranse unhas normas relacionadas co aseo persoal (lavar as mans antes de comer, soar os mocos), falaremos das situacións de perigo no recreo, na aula, na casa, etc.				
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social: Supón preparar ós alumnos e ás alumnas para a participación na vida social e cultural. Isto implica: ensinarlles a discriminar comportamentos adecuados e inadecuados; amosarlles a importancia de respectar as normas de convivencia; desenvolver actitudes para ser bos cidadáns (solidariedade, respecto); etc.				
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos: É importante que aprendan a valorar a importancia que ten o medio natural para a vida das persoas e desenvolver actitudes de respecto e coidado cara a el. Para lograr isto: observarase directamente o crecemento dalgunha planta; amosaranse as repercusións que ten a actuación humana sobre o medio; realizaranse actividades con materiais de refugallo; etc.				

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.5 - Educación para o consumo responsable: O que se pretende é que os/as nenos/nas vaian adquirindo unha actitude responsable cara ó consumo. Para isto, foméntanse nas aulas actitudes como: non deixar as billas abertas para non perder auga, coidar os materiais individuais e os comúns, mercar soamente o que precisemos, aproveitar ao máximo o material escolar, etc.				
ET.6 - Educación igualitaria e libre de estereotipos: Como mestres e mestras debemos procurar que os/as alumnos/as se formen en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas. Para acadar isto vaise: narrar contos cambiando os papeis que tradicionalmente se lles asignaban ós homes e ás mulleres; comentar a necesidade de que tanto os nenos como as nenas deben colaborar nas tarefas domésticas...				

Observacións:

En observacións: Os temas transversais, son traballados de maneira globalizada en diversas actividades e en diversos momentos da xornada escolar, polo que van estar presentes en todas as Unidades ou Proxectos realizados ó longo do curso.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita de persoa experta.	En cada unidade invitaremos a unha ou varias persoas para que actúe como experto na materia que estamos a traballar.	X	X	X
Contacontos	En diferentes momentos, convidaremos a un/unha familiar do alumnado ou a un/unha contacontos profesional para que veña a contar un conto relacionado co tema que estamos a traballar ou coa festividade que esteamos a conmemorar.	X	X	X
Saída relacionadas coa Unidade ou Proxecto traballado	En cada unidade realizaremos unha saída pola contorna para afondar no traballo na aula.	X	X	X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída de fin de curso	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso en compañía do resto de alumnos e alumnas do centro educativo.			X
Proxectos medioambientais	Se poderá participar en proxectos baseados na recuperación e defensa da natureza.		X	
Conmemoracións e festas	Realizaremos todas as conmemoracións de obrigado cumprimento que aparecen recollidas na Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia. Igualmente, ó longo do curso celebraremos outras festividades coma o Samagosto, o Nadal, etc. que aparecen contempladas na PXA.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Presento e propoño un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
Relaciono os diferentes elementos curriculares e as actividades cos intereses e coñecementos previos dos meus alumnos.
Facilito a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, intercalando preguntas aclaratorias, sintetizando, exemplificando, etc.
Metodoloxía empregada
Suscito situacións introdutorias previas ao tema que se vai a tratar (traballos, diálogos, lecturas...).
Manteño o interese do alumnado partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada...
Comunico a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real.
Propoño aos meus alumnos actividades variadas (de diagnóstico, de introdución, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (mapas conceptuais, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...).
Adopto distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar... etc., controlando sempre que o adecuado clima de traballo.
Utilizo recursos didácticos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica dos alumnos, favorecendo o uso autónomo por parte dos mesmos.
Medidas de atención á diversidade
Suscito actividades que aseguran a adquisición dos obxectivos didácticos previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.

Clima de traballo na aula
Nas actividades que propoño existe equilibrio entre as actividades individuais e traballos en grupo.
Distribúo o tempo adecuadamente (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que os alumnos realizan na clase).
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Dou información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas.

Descrición:

Coa finalidade de mellorar a propia práctica docente realizarase unha autoavaliación por parte do profesorado, facendo unha valoración de diferentes indicadores relacionados co traballo docente e aportando suxestións que permitan mellorar a nosa función educativa. Así, e como se amosa anteriormente, avaliaremos diferentes ítems relacionados con estes aspectos, como por exemplo: a motivación do alumnado, a presentación dos diferentes contidos, as actividades de aula, a organización e xestión do traballo de aula e as instrucións, aclaracións, orientacións aportadas ao alumnado, etc.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Coa avaliación, o que se pretende, é analizar tódolos aspectos do proceso educativo, recollendo información que permita mellorar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Os membros do equipo docente de Educación Infantil levaremos a cabo reunións periódicas nas que se analice o desenvolvemento da programación nos distintos niveis e, deste xeito, ir subsanando as deficiencias que poidan xurdir ao longo da práctica docente.

Na análise desta práctica valorarase o grao de consecución dos obxectivos, cales se acadaron con máis facilidade, cales non se cumpriron e as causas. Tamén se analizarán os contidos, se estaban axeitados a idade, se eran suficientes, o seu grao de dificultade, etc. Non nos esqueceremos de avaliar os métodos utilizados, a idoneidade dos recursos materias, a didáctica e os tempos e espazos.

A continuación amósanse algúns exemplos dos ítems que nos permitirán avaliar a nosa programación:

- Distribúense axeitadamente todos os obxectivos xerais ao longo curso.
- As competencias conéctanse cos criterios de avaliación e a súa concreción en mínimos de consecución, para poder ser avaliadas.
- Organización temporal dos contidos ao longo do curso, en unidades de traballo ou proxectos.
- Presentación integrada dos contidos sen necesidade de diferenciar en conceptuais, procedimentais e actitudinais.
- Vinculación dos contidos con situacións reais, significativas, funcionais ou motivantes para o alumnado.
- Concreción suficiente dos criterios de avaliación para ser observables ou medibles con mediante diversos procedementos e instrumentos de avaliación.
- Actividades de apoio, reforzo e recuperación para atender á diversidade tendo en conta as aprendizaxes consideradas como mínimos.
- Autorregulación da propia aprendizaxe: uso da autoevaluación e a coevaluación polo alumnado.
- Uso variado e coherente de diferentes métodos e estilos de ensino.
- Estratexias para desenvolver procesos globalizados de ensino e aprendizaxe.
- Consideración de metodoloxías que consideran o papel activo do alumno como factor decisivo da aprendizaxe.
- Previsión de tarefas e propostas didácticas contextualizadas en situacións ou problemas significativos, funcionais e motivantes para o alumnado.
- Metodoloxías de traballo cooperativo.
- Importancia da investigación por parte do alumnado: metodoloxía de proxectos, descubrimento guiado, resolución de problemas da vida cotiá, webquest.
- Organización flexible dos recursos espazo-temporais, agrupamentos e materiais
- Incorporación da forma de abordar os valores democráticos que establece o currículo.
- Asociación temporal dos distintos valores democráticos coas unidades ou proxectos nos que se van traballar.
- Medidas de atención á diversidade.
- Coordinación entre o profesorado que intervén co grupo de alumnos.
- Coordinación do profesorado coas familias.

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36016942	CEIP Plurilingüe de Santiago de Oliveira	Ponteareas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesiões semanais	Sesiões anuais
Educación infantil	Crecedemento en harmonía	5º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	21
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	22
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
6. Medidas de atención á diversidade	22
7.1. Concreción dos elementos transversais	23
7.2. Actividades complementarias	27
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	28
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	29
9. Outros apartados	30

1. Introducción

Na primeira infancia, toda a experiencia das nenas e dos nenos pasa polo coñecemento, o dominio e o coidado do propio corpo. O corpo, formado por segmentos e por órganos, medra, ten unha historia, está situado e móvese no espazo, ten que ser alimentado e coidado e conformarase como propio e diferente do das demais persoas. O coñecemento propio é un proceso de construción persoal permanente e continuo na vida das persoas que involucra diversas dimensións interdependentes, como o desenvolvemento e a valoración propia, a autonomía, a identidade ou a convivencia. Así mesmo, durante os primeiros anos aparecen diversos sentimentos e emocións, ao tempo que as nenas e os nenos conforman a súa propia imaxe e a autoestima, que serán a base do logro progresivo da autonomía.

Así, a programación da área de Crecemento e Harmonía recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo do curso de 5º de EI co fin de que os nenos e as nenas coñezan, dominen e coiden o seu propio corpo. Esta construción céntrase nas dimensións persoal e social da nena ou do neno, entendidas como inseparables e complementarias, que se desenvolven e regulan de maneira progresiva, conxunta e harmónica, aínda que só adquire sentido desde a complementariedade coas outras dúas, xa que se produce nunha contorna física e natural determinada e precisa da utilización de distintas linguaxes e representacións da realidade.

Os obxectivos da área de Crecemento e Harmonía identifican as actuacións que se espera que as nenas e os nenos sexan capaces de despreñar en relación co seu propio desenvolvemento persoal e social ao longo da etapa, como consecuencia da intervención educativa. Os tres primeiros obxectivos inclúen aspectos relacionados co seu propio desenvolvemento persoal: o progresivo control de si mesmos que adquiren a medida que constrúen a súa propia identidade, comezan a establecer relacións afectivas cos demais e utilizan os recursos persoais para desenvolverse no medio dunha forma cada vez máis axustada e independente, valorando e confiando nas súas posibilidades e calidades e respectando as dos demais. O último obxectivo atende á necesaria correlación entre a construción da propia identidade e as interaccións na contorna sociocultural en que aquela se produce, resaltando a importancia de propiciar e favorecer interaccións saudables, sostibles, eficaces, igualitarias e respectuosas.

Desde o profundo respecto aos ritmos e estilos de maduración individuais, os procesos de ensino e aprendizaxe deben adaptarse ás características persoais, necesidades, intereses e estilo cognitivo de cada nena ou de cada neno. Aténdese, polo tanto, ao desenvolvemento psicomotor, á adquisición paulatina do control de si mesmo e ao proceso gradual de construción da propia identidade, froito do descubrimento das súas posibilidades motrices e das interaccións consigo mesmo, coa contorna e cos demais. Neste proceso, partírase da experimentación libre da súa propia motricidade. Avanzarase desde a dependencia total da persoa adulta cara a unha progresiva autonomía, na medida en que cada individuo ha de integrar e utilizar os recursos e estratexias que lle facilitan un desenvolvemento axustado e adaptado da súa motricidade.

A temporalización das unidades didácticas proposta é orientativa e poderá ser modificada tendo en conta as realidades educativas. Atoparemos dúas unidades didácticas (a modo de proxecto) en cada trimestre, e unha unidade transversal (Medrando sans) que se desenvolverá ao longo de todo o curso.

Por último, sinalar que a programación da área Crecemento e Harmonía está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, posto que consideremos fundamental seguir respectando o principio de globalidade á hora de deseñar situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Progresar no coñecemento e no control do seu corpo e na adquisición de distintas estratexias, adecuando as súas accións á realidade da contorna dunha maneira segura para construír unha autoimaxe axustada e positiva.	1				1	1	1	
OBX2 - Recoñecer, manifestar e regular progresivamente as súas emocións expresando necesidades e sentimentos para lograr o benestar emocional e a seguridade afectiva	1	1			1	1	1	1
OBX3 - Adoptar modelos, normas e hábitos, desenvolvendo a confianza nas súas posibilidades e sentimentos de logro para promover un estilo de vida saudable e ecosocialmente responsable			1			1	1	1
OBX4 - Establecer interaccións sociais en condicións de igualdade, valorando a importancia da amizade, do respecto e da empatía para construír a súa propia identidade baseada en valores democráticos e de respecto aos dereitos humanos						1	1	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Medrando sans	Esta proposta vaise levar a cabo ó longo de todo o ano, posto que o deporte foi o tema elexido por todo o claustro para o PDI de Centro deste curso académico 2023-2024. Así, durante o curso vamos realizar diversas actividades que nos permitan, entre outros aspectos, coñecer diferentes elementos do entorno próximo.	35	X	X	X
2	Son así de grande	Con esta proposta traballarase o corpo, as partes do mesmo, a importancia dos sentidos, o paso do tempo, o exercicio, os coidados básicos de hixiene e saúde..., en definitiva, abordaremos un centro motivador importantísimo nesta idade como é o corpo, co obxectivo de axudar ós nenos e ás nenas a descubrirse a si mesmo e coñecer mellor os seus compañeiros e compañeiras.	35	X		

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Un Nadal para todos	Esta proposta coincide coa preparación dunha festa de grande tradición: o Nadal. É unha época máxica e chea de ilusión, durante a cal os nenos e as nenas escriben a carta ós Reis Magos e ó apalpador solicitando os agasallos que desexan e representan panxoliñas para familiares e amigos e amigas. Por iso, aproveitarei esta circunstancia para desenvolver no alumnado valores e actitudes solidarias e responsables, convidándoos a que soliciten un número razoado de xoguetes e os compartan cos seus amigos e amigas. Igualmente, elaboraremos instrumentos e xoguetes con materiais reutilizables, empregando diversas técnicas plásticas.	35	X		
4	Un Entroido delicioso!	Aproveitando o pensamento máxico e animista dos nenos e das nenas celebraremos o Entroido. Unha festa na que participan de maneira alegre, activa e respectuosa porque amosan un gran interese polos disfraces e as imitacións. Así mesmo, aproveitarase esta proposta para coñecer un pouco máis afondo esta festa tradicional e incluso achegarnos a outras culturas.	35		X	
5	Cores e flores	Esta proposta ten como centro de interese a primavera. Trátase dunha época do ano idónea para que os nenos e nenas manipulen, observen, experimenten e se familiaricen coas flores e plantas e, ao mesmo tempo, para que valoren a importancia que ten, tanto para as persoas como para os animais, coidar e respectar o mundo vexetal.	35		X	
6	Onde está o Cuco?	Esta Unidade é moi interesante e atractiva para os nenos e as nenas porque, dende moi pequeniños, están en contacto co mundo animal. A través desta proposta educativa preténdese coñecer diferentes animais salvaxes e domésticos, o hábitat no que viven... Así como desenvolver hábitos de coidado polo mundo animal e coñecer diferentes profesións relacionadas con el.	35			X
7	As nosas festas!	Con esta proposta de traballo preténdese que o alumnado comece a valorar a cultura galega. Para iso, aproveitando que nestas datas se celebran os Maíos e as Letras Galegas fomentaranse nos nenos e nenas actitudes para a comprensión e valoración na nosa cultura.	35			X
8	Xogamos co corpo	Xogos relacionados co coñecemento das partes do corpo e incorporación de hábitos de hixiene.	15	X		
9	Xogamos coas persoas	Xogos relacionados coa cooperación, co traballo de obxectivos comúns e o respecto as normas e aos compañeiros e compañeiras.	10		X	
10	Xogamos co entorno	Xogos na natureza, relacionados co entorno no que vive o alumnado e o uso de materiais.	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Medrando sans	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Controla o seu corpo en diferentes posturas e situacións motrices.	TI
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Adapta as súas posibilidades motrices ás actividades da vida cotiá e ao emprego de diferentes obxectos.	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Axusta os seus movementos e habilidades manipulativas ao xogo dirixido e espontáneo	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes útiles mostrando un control progresivo.	
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situacións da vida cotiá, mostrando iniciativa.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos de xeito activo	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Pide axuda tanto a adultos coma compañeiras/os.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferenzas individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas.	
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Controla os útiles de maior uso	
CA3.5 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respeta os tempos das actividades cotiás.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito guiado, colaborando e aceptando as normas	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situacións da vida cotiá, mostrando iniciativa	
CA4.2 - Respetar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Respeta os tempos das actividades cotiás.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relaciónase con outras persoas en xogos e actividades colectivas	
CA4.4 - Relacionarse de maneira asertiva, con tolerancia e eficacia coas persoas coas que interacciona nas súas rutinas diarias e nas súas actividades cotiás.	Interacciona coas demais persoas, nas súas actividades cotiás.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva proponendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses dalgunhas persoas implicadas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Identificación e respecto das diferenzas, así como a aceptación da súa imaxe corporal e da propia identidade. - Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado. - Adquisición das nocións básicas de orientación e coordinación de movementos ¿control progresivo da coordinación, ton, equilibrio e desprazamentos¿ co fin de adquirir autonomía na realización das tarefas. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Interiorización das nocións espazo-temporais nas actividades cotiás. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - Estratexias para desenvolver a seguridade en si mesmo, o recoñecemento das súas posibilidades e a asertividade respectuosa cara aos demais. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Aceptación construtiva de erros e correccións: manifestacións de superación e logro. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa.

Contidos

- Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia.
- Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene.
- Valoración da necesidade de desenvolverse en espazos saudables identificando as condicións que os caracterizan. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados.
- Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna.
- Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades.
- Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais, camiñando progresivamente cara á autorregulación das súas accións.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Estratexias de autorregulación da conduta. Empatía e respecto.
- Resolución de conflitos xurdidos nas interaccións sociais.
- A amizade como valor, así como elemento protector, de prevención da violencia e de desenvolvemento da cultura da paz.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.

UD	Título da UD	Duración
2	Son así de grande	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e nas súas diferentes partes mostrando un nivel de detalle acorde á súa idade ou estado madurativo, chegando a interiorizar paulatinamente o seu esquema corporal	Realiza a representación do seu corpo coas súas partes máis importantes	TI
CA1.3 - Recoñecer as percepcións sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Explica de forma senlleira as sensacións que lle producen os seus sentidos	
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Mostra confianza nas súas posibilidades e recoñece ás súas limitacións.	
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Recoñece semellanzas e diferenzas nas persoas.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre as súas emocións, sentimentos e vivencias.	
CA2.4 - Identificar e expresar as súas necesidades e sentimentos axustando progresivamente o control das súas emocións.	Xestiona as súas emocións.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Iniciase no emprego de estratexias de xestión emocional para tolerar a frustración.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos saudables.	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocoidado e co coidado da contorna con actitude de respecto e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Coidase e coida a contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Imaxe global e segmentaria do corpo: características individuais e percepción dos cambios físicos. Autoimaxe positiva e axustada ante os demais. - Identificación e respecto das diferenzas, así como a aceptación da súa imaxe corporal e da propia identidade. - Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Interiorización das nocións espazo-temporais nas actividades cotiás. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade. - Valoración da necesidade de desenvolverse en espazos saudables identificando as condicións que os caracterizan. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados. - Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna.

UD	Título da UD	Duración
3	Un Nadal para todos	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Recoñecer as percepción sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Explica de forma senlleira as sensacións que lle producen os seus sentidos	TI
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Mostra confianza nas súas posibilidades e recoñece ás súas limitacións.	
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre as súas emocións, sentimentos e vivencias.	
CA2.4 - Identificar e expresar as súas necesidades e sentimentos axustando progresivamente o control das súas emocións.	Xestiona as súas emocións..	
CA2.7 - Expressar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre os seus gustos, preferencias e inqedanzas.	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa en actividades culturais, mostrando interese por coñecelas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación e respecto das diferenzas, así como a aceptación da súa imaxe corporal e da propia identidade. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Estratexias para desenvolver a seguridade en si mesmo, o recoñecemento das súas posibilidades e a asertividade respectuosa cara aos demais. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Estratexias de autorregulación da conduta. Empatía e respecto. - Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
4	Un Entroido delicioso!	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Recoñece semellanzas e diferenzas nas persoas.	TI
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre as súas emocións, sentimentos e vivencias	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Imita situacións no xogo simbólico, rexeitando os estereotipos.	
CA4.6 - Participar activamente en actividades relacionadas coa reflexión sobre as normas sociais que regulan a convivencia e promoven valores como o respecto á diversidade e o trato non discriminatorio cara ás persoas.	Fai algunha aportación sobre as normas sociais.	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa en actividades culturais, mostrando interese por coñecelas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Estratexias para desenvolver a seguridade en si mesmo, o recoñecemento das súas posibilidades e a asertividade respectuosa cara aos demais. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais, camiñando progresivamente cara á autorregulación das súas accións. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de autorregulación da conduta. Empatía e respecto. - Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos. - Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
5	Cores e flores	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Recoñecer as percepcións sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Explica de forma senlleira as sensacións que lle producen os seus sentidos.	TI
CA2.7 - Expresar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre os seus gustos, preferencias e inquiredanzas.	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Acepta as normas evitando riscos	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocoidado e co coidado da contorna con actitude de respecto e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Coidase e coida a contorna	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna. - Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco.

UD	Título da UD	Duración
6	Onde está o Cuco?	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Recoñecer as percepción sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Explica de forma senlleira as sensacións que lle producen os seus sentidos.	TI
CA2.7 - Expresar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre os seus gustos, preferencias e inquiredanzas.	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Acepta as normas evitando riscos	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocoidado e co coidado da contorna con actitude de respecto e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Coidase e coida a contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna. - Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco.

UD	Título da UD	Duración
7	As nosas festas!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Recoñece semellanzas e diferenzas nas persoas	TI
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender as dos demais.	Fai aportacións, de xeito guiado, sobre as súas emocións, sentimentos e vivencias..	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Acepta as normas evitando riscos	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocoidado e co coidado da contorna con actitude de respecto e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Coidase e coida a contorna.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Imita situacións no xogo simbólico, rexeitando os estereotipos.	
CA4.6 - Participar activamente en actividades relacionadas coa reflexión sobre as normas sociais que regulan a convivencia e promoven valores como o respecto á diversidade e o trato non discriminatorio cara ás persoas.	Escoita e respecta as aportacións sobre as normas sociais	
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respecto, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Participa en actividades culturais, mostrando interese por coñecelas	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Descubrimento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Identificación, verbalización e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene. - Valoración da necesidade de desenvolverse en espazos saudables identificando as condicións que os caracterizan. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados. - Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocoidado e co coidado da contorna. - Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Resolución de conflitos xurdidos nas interaccións sociais.

Contidos

- A amizade como valor, así como elemento protector, de prevención da violencia e de desenvolvemento da cultura da paz.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.
- Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos.
- Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna.

UD	Título da UD	Duración
8	Xogamos co corpo	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Progresa no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	TI
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Coordina e controla ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Identifica situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco. - Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade. - Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc. - Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas. - Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuizos. - Asentamentos e actividades da contorna.

UD	Título da UD	Duración
9	Xogamos coas persoas	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Progresa no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	
CA1.5 - Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Coordina e controla o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	TI
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Identifica situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas.
- Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá.
- Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións.
- Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas.
- O xogo como ferramenta de exploración persoal.
- Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade.
- Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco.
- Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade.
- Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.
- Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos.
- Asentamentos e actividades da contorna.

UD	Título da UD	Duración
10	Xogamos co entorno	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Prograsa no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	TI
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Coordina e controla ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas	
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Manexa diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Recoñece hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	
CA3.3 - Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Identifica situacións de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Manifesta sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Participa con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade. - Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco. - Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade. - Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc.

Contidos

- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.
- Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos.
- Asentamentos e actividades da contorna.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A intervención educativa na área de Crecemento en Harmonía buscará desenvolver no alumnado o máximo desenvolvemento axustándose ao seu momento evolutivo, respectando os ritmos e as características individuais e propoñendo situacións de aprendizaxe motivadoras. Estas situacións educativas promoverán a observación, a manipulación e a exploración dos nenos e das nenas desenvolvendo aspectos motrices que faciliten o avance na súa autonomía, tanto nos movementos coma nos desprazamentos, tomando conciencia do seu corpo e das súas partes para chegar paulatinamente á interiorización do esquema corporal.

Para acadar isto, as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe desta área son:

¿ A busca do máximo desenvolvemento das nenas e dos nenos axustando a intervención educativa ao seu momento evolutivo, respectando os ritmos e as características individuais e propoñendo situacións de aprendizaxe motivadoras que leven a valorar os propios logros.

¿ Os coñecementos e experiencias previas como punto de partida para garantir a significatividade das aprendizaxes, buscando a funcionalidade do que aprenden.

¿ A construción de novos apegos seguros como punto de partida para a creación dunha correcta autoestima, cunha planificación meticulosa e individualizada do proceso de transición entre ambos contextos.

¿ O fomento das relacións entre as persoas coas que interaccionan as nenas e os nenos, a expresión positiva da súa imaxe e da confianza que se teña delas e deles para a construción da propia identidade.

¿ A apertura á comunidade e a colaboración coas familias establecendo canles para o intercambio de información, así como a súa consecuente participación na vida da escola.

¿ A procura de situacións educativas nas que as nenas e os nenos observen, manipulen e exploren todas as súas posibilidades e limitacións, desenvolvendo, entre outros, aspectos motrices que faciliten o avance na súa autonomía, tanto nos movementos coma nos desprazamentos, tomando conciencia do seu corpo e das súas partes para chegar paulatinamente á interiorización do seu esquema corporal.

¿ A participación en xogos e actividades psicomotrices en que se propicien as interaccións, favorecendo o desenvolvemento da empatía e da resiliencia, o que levará a unha aceptación construtiva tanto dos logros coma dos erros e a unha valoración do esforzo, da constancia e da iniciativa, desenvolvendo deste xeito todas as potencialidades das nenas e dos nenos.

¿ A atención aos diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo en equipo e as actividades que potencien a súa curiosidade, creatividade e sensibilidade, buscando progresivamente a súa autonomía na realización destas.

¿ Unha atención individualizada adaptando a práctica pedagóxica ás características persoais, necesidades e intereses das nenas e dos nenos, e será a inclusión o eixe do traballo docente, coa posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten as dificultades.

¿ O aproveitamento das rutinas e outras actividades cotiás como ¿momentos¿ significativos favorecedores do traballo globalizado, incorporando a verbalización das accións co fin de interiorizar as súas secuencias e iniciar e de consolidar hábitos saudables e do autocoidado do seu corpo.

¿ A planificación de situacións de aprendizaxe que fomenten o consumo responsable e sostible, así como a promoción da saúde.

¿ O deseño dun ambiente que dea resposta aos diferentes tipos de necesidades das nenas e nenos. As de tipo físico, mais tamén de tipo afectivo, de convivencia, de exploración, de autonomía, de actividade, de relación e as relacionadas coa intimidade.

¿ A organización dos espazos individuais con outros comúns, distribuídos de xeito flexible coa potenciación dos exteriores, onde estes contribúan á autonomía das nenas e dos nenos de xeito que sintan seguridade e considerando que todos os espazos da escola son educativos.

¿ A creación de contextos seguros e emocionalmente positivos para que as nenas e os nenos adquiren confianza nas súas posibilidades e limitacións, como base para a expresión dos seus intereses, necesidades e emocións, o que contribuirá ao seu desenvolvemento afectivo e á adquisición de tolerancia á frustración, adaptando o seu

comportamento ás diferentes situacións propostas.

¿ A consideración da aula e do propio centro como un espazo privilexiado para identificar posibles situacións de risco e analizar as estratexias que se poden pór en marcha para previr accidentes, trasladando estas estratexias a outros contextos e buscando a funcionalidade da aprendizaxe.

¿ A organización dos tempos desde unha perspectiva afastada da aceleración, dándolle prioridade á calma e poñendo o énfase nos procesos vividos e non tanto nos produtos obtidos. No desenvolvemento da xornada combinaranse tempos de rutinas cos destinados a outras actividades específicas e respectaranse as características e as necesidades das nenas e dos nenos.

¿ A recreación, a través do xogo simbólico, de situacións da vida cotiá buscando as interaccións cos demais desde a participación, a colaboración e a empatía, fomentando actitudes de axuda, colaboración e interacción positiva.

¿ A valoración da importancia da expresión de emocións e da autorregulación destas a través da creación de vínculos de apego que transmitan seguridade e confianza nas súas posibilidades, así como o desenvolvemento dunha autoestima positiva como elemento fundamental para a súa vinculación e integración social.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais audiovisuais: na aula contamos con ordenador de aula, encerado dixital e proxector aula de 5º e 6º de infantil), tablet de aula, conexión a internet, escornabot de aula, e reprodutor musical. Ademais, o centro pon á nosa disposición a cámara de vídeo e a cámara de fotos (contando coa autorización dos pais/nais ou titores legais).
Materiais funxibles: convencionais e non convencionais (ceras grosas, ceras delgadas, rotuladores, folios, cartolinas, punzóns, témperas, pinces, tesoiras de punta redonda, gomas...).
Material sensorial: mesa de luz, bandexas para a escritura sensorial (area, fariña...)
Recursos específicos: para exercitar a psicomotricidade fina (construcións, ensartados, etc.) para a psicomotricidade grossa (aros, pelotas, cordas...), para a expresión plástica (pinturas, refugallo, Kamisibai, títeres¿), para a lóxica matemática (quebracabezas, regretas, bloques lóxicos, etc.), para a linguaxe oral (carteis, contos, libros de imaxes...), para o desenvolvemento sensorial (área kinética, mesa de luz, bandexas sensoriais, etc.), para o xogo simbólico (cocina, supermercado, etc.), para a expresión musical (música clásica, música de relaxación) e, ademais, os precisos para cada centro de interese ou proxectos traballados ó longo do curso.
Recursos espaciais son: as aulas, o patio, a biblioteca escolar, a aula de psicomotricidade, a aula de novas tecnoloxías, os corredores e outros ambientes fóra do centro.
Material curricular: Currículum, P.E...
Recursos persoais son: o titor, o resto do profesorado que imparte docencia no centro (por exemplo a mestra de inglés ou a de psicomotricidade), outros membros da comunidade educativa (conserxe, persoal de limpeza...), os pais e as nais, outros alumnos e alumnas do centro (cóntannos algún conto por videoconferencia, ensinámoslles as nosas elaboración...) e outros membros do entorno próximo.
Os recursos educativos son aqueles obxectos ou elementos cos cales o alumnado interactúan e xeran aprendizaxes. Para a súa selección tívose en conta, entre outros, os seguintes criterios: - Que fosen variados, orientados ao desenvolvemento de todos os planos que integran a personalidade infantil (cognitivo, lingüístico, motor...). - Que favorecesen a actividade infantil, é dicir, que fosen manexables, atractivos e seguros. - Que permitisen realizar diferentes accións en función dos interese de que os empregue, é dicir, que fosen polivalentes. - Que estivesen presentes na vida cotiá dos nenos e das nenas.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo, na primeira unidade do curso se levará a cabo a avaliación inicial ou diagnóstica a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno

Suliñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temperá das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios de avaliación establecidos para cada unidade ou proxecto. Para iso, o profesorado observará se o alumnado foi capaz de acadar ou non os mínimos de consecución de cada criterio de avaliación e cubrirá a correspondente táboa de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso ou con dificultade.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa educativa

6. Medidas de atención á diversidade

A expresión *atención á diversidade* non se refire unicamente ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ANEAE), senón a todos os nenos e nenas escolarizados no grupo-clase. Isto é debido a que o alumno ou a alumna estándar non existe; cada cativo ou cativa ten capacidades, intereses, motivacións, ritmos de aprendizaxes e situación culturais, sociais e de saúde diferentes que fan que o seu proceso de aprendizaxe sexa único e absolutamente persoal e intransferible. Esta aceptación da diversidade do alumnado, supón por parte dos mestres e mestras unha análise e unha reflexión sobre o seu grupo de alumnos e alumnas.

Por outra banda, sinalar que a fin de garantir a equidade, a nova Lei de Educación aborda os grupos de alumnos e de alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar algunha necesidade específica de apoio educativo (ANEAE) e, así mesmo, establece os recursos precisos para acometer esta tarefa co obxectivo de lograr a súa plena inclusión e integración.

A adecuada resposta educativa a todos os alumnos e as alumnas concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos e todas, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todos os alumnos e as alumnas; é dicir, trátase de contemplar a diversidade como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Así mesmo, para dar resposta á diversidade do meu alumnado, adoptarei e empregarei estratexias como:

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.
- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.
- Adecuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.
- Empregar diferentes agrupamentos: en parellas, en pequeno grupo e en gran grupo, posto que posibilita secuencias

educativas nas que a aprendizaxe ten carácter cooperativo, resultando beneficioso para todos, á vez que posibilita o acceso ás zonas de desenvolvemento próximo.

- Seguir os principios do DUA, propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de este alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado, utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamiento e a atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.
- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicacións curtas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuais como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Deseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH.
- Adecuar as actividades ás diferenzas individuais dos alumnos e das alumnas. Para iso, realizaranse actividades que reforcen as aprendizaxes duns e que amplíen os doutros. Os educadores e as educadoras poderán seleccionar as actividades de reforzo ou ampliación que estimen convenientes para os seus alumnos e alumnas.
- Evitar tarefas repetitivas e sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades necesiten facer ese tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferenzas.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base ás súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempre dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios sanitarios, sociais, etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional: Para lograr isto crearase un clima de confianza no que os/as nenos/as se expresen libremente; resolveranse situacións conflitivas a través do diálogo; fomentarase a tolerancia e o respecto polos demais; promoverase actividades en grupo nas que se coopere, se respecte e se comparta; etc.	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.2 - Hábitos de coidado e control corporal: Fomentarse o consumo de alimentos sans (froita, verduras), rexeitarase o consumo abusivo de lambetadas, estableceranse unhas normas relacionadas co aseo persoal (lavar as mans antes de comer, soar os mocos), falaremos das situacións de perigo no recreo, na aula, na casa, etc.	X	X	X	X	X	X	X	
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social: Supón preparar ós alumnos e ás alumnas para a participación na vida social e cultural. Isto implica: ensinarlles a discriminar comportamentos adecuados e inadecuados; amosarlles a importancia de respectar as normas de convivencia; desenvolver actitudes para ser bos cidadáns (solidariedade, respecto); etc.	X	X	X	X	X	X	X	
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos: É importante que aprendan a valorar a importancia que ten o medio natural para a vida das persoas e desenvolver actitudes de respecto e coidado cara a el. Para lograr isto: observarase directamente o crecemento dalgunha planta; amosaranse as repercusións que ten a actuación humana sobre o medio; realizaranse actividades con materiais de refugallo; etc.	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.5 - Educación para o consumo responsable: O que se pretende é que os/as nenos/nas vaian adquirindo unha actitude responsable cara ó consumo. Para isto, foméntanse nas aulas actitudes como: non deixar as billas abertas para non perder auga, coidar os materiais individuais e os comúns, mercar soamente o que precisemos, aproveitar ao máximo o material escolar, etc.	X	X	X	X	X	X	X	
ET.6 - Educación igualitaria e libre de etereotipos: Como mestres e mestras debemos procurar que os/as alumnos/as se formen en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas. Para acadar isto vaise: narrar contos cambiando os papeis que tradicionalmente se lles asignaban ós homes e ás mulleres; comentar a necesidade de que tanto os nenos como as nenas deben colaborar nas tarefas domésticas...	X	X	X	X	X	X	X	

	UD 9	UD 10
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional: Para lograr isto crearase un clima de confianza no que os/as nenos/as se expresen libremente; resolveranse situacións conflitivas a través do diálogo; fomentarase a tolerancia e o respecto polos demais; promoverase actividades en grupo nas que se coopere, se respecte e se comparta; etc.		

	UD 9	UD 10
ET.2 - Hábitos de coidado e control corporal: Fomentárase o consumo de alimentos sans (froita, verduras), rexeitárase o consumo abusivo de lambetadas, estableceranse unhas normas relacionadas co aseo persoal (lavar as mans antes de comer, soar os mocos), falaremos das situacións de perigo no recreo, na aula, na casa, etc.		
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social: Supón preparar ós alumnos e ás alumnas para a participación na vida social e cultural. Isto implica: ensinarlles a discriminar comportamentos adecuados e inadecuados; amosarlles a importancia de respectar as normas de convivencia; desenvolver actitudes para ser bos cidadáns (solidariedade, respecto); etc.		
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos: É importante que aprendan a valorar a importancia que ten o medio natural para a vida das persoas e desenvolver actitudes de respecto e coidado cara a el. Para lograr isto: observarase directamente o crecemento dalgunha planta; amosaranse as repercusións que ten a actuación humana sobre o medio; realizaranse actividades con materiais de refugallo; etc.		

	UD 9	UD 10
ET.5 - Educación para o consumo responsable: O que se pretende é que os/as nenos/nas vaian adquirindo unha actitude responsable cara ó consumo. Para isto, foméntanse nas aulas actitudes como: non deixar as billas abertas para non perder auga, coidar os materiais individuais e os comúns, mercar soamente o que precisemos, aproveitar ao máximo o material escolar, etc.		
ET.6 - Educación igualitaria e libre de etereotipos: Como mestres e mestras debemos procurar que os/as alumnos/as se formen en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas. Para acadar isto vaise: narrar contos cambiando os papeis que tradicionalmente se lles asignaban ós homes e ás mulleres; comentar a necesidade de que tanto os nenos como as nenas deben colaborar nas tarefas domésticas...		

Observacións:

Os temas transversais, son traballados de maneira globalizada en diversas actividades e en diversos momentos da xornada escolar, polo que van estar presentes en todas as Unidades ou Proxectos realizados ó longo do curso.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita de persoa experta	- Visita de persoa experta: En cada unidade invitaremos a unha ou varias persoas para que actúe como experto na materia que estamos a traballar.	X	X	X
Contacontos	En diferentes momentos, convidaremos a un/unha familiar do alumnado ou a un/unha contacontos profesional para que veña a contar un conto relacionado co tema que estamos a traballar ou coa festividade que esteamos a conmemorar.	X	X	X
Saída relacionadas coa Unidade ou Proxecto traballado:	En cada unidade realizaremos unha saída pola contarna para afondar no traballo na aula.	X	X	X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída de fin de curso	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso en compañía do resto de alumnos e alumnas do centro educativo.			X
Obradoiros solidarios	As familias xunto có alumnado poderán levar a cabo diferentes obradoiros cun fin solidario: confección de agasallos para levar ao Centro de Día, doación de libros, recollida de roupa, tapóns,...	X		
Proxectos medioambientais	Se poderá participar en proxectos baseados na recuperación e defensa da natureza		X	
Conmemoracións e festas	Realizaremos todas as conmemoracións de obrigado cumprimento que aparecen recollidas na Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia. Igualmente, ó longo do curso celebraremos outras festividades coma o Samagosto, o Nadal, etc. que aparecen contempladas na PXA.	X	X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Presento e propoño un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
Relaciono os diferentes elementos curriculares e as actividades cos intereses e coñecementos previos dos meus alumnos.
Facilito a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, intercalando preguntas aclaratorias, sintetizando, exemplificando, etc.
Metodoloxía empregada
Suscito situacións introdutorias previas ao tema que se vai a tratar (traballos, diálogos, lecturas...).
Manteño o interese do alumnado partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada...
Comunico a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real.
Propoño aos meus alumnos actividades variadas (de diagnóstico, de introdución, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (mapas conceptuais, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...).
Adopto distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar... etc., controlando sempre que o adecuado clima de traballo.
Utilizo recursos didácticos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica dos alumnos, favorecendo o uso autónomo por parte dos mesmos.

Medidas de atención á diversidade
Suscito actividades que aseguran a adquisición dos obxectivos didácticos previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.
Clima de traballo na aula
Nas actividades que propoño existe equilibrio entre as actividades individuais e traballos en grupo.
Distribúo o tempo adecuadamente (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que os alumnos realizan na clase).
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Dou información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas.

Descrición:

Coa finalidade de mellorar a propia práctica docente realizarase unha autoavaliación por parte do profesorado, facendo unha valoración de diferentes indicadores relacionados co traballo docente e aportando suxestións que permitan mellorar a nosa función educativa. Así, e como se amosa anteriormente, avaliaremos diferentes ítems relacionados con estes aspectos, como por exemplo: a motivación do alumnado, a presentación dos diferentes contidos, as actividades de aula, a organización e xestión do traballo de aula e as instrucións, aclaracións, orientacións aportadas ao alumnado, etc.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Coa avaliación, o que se pretende, é analizar tódolos aspectos do proceso educativo, recollendo información que permita mellorar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Os membros do equipo docente de Educación Infantil levaremos a cabo reunións periódicas nas que se analice o desenvolvemento da programación nos distintos niveis e, deste xeito, ir subsanando as deficiencias que poidan xurdir ao longo da práctica docente.

Na análise desta práctica valorarase o grao de consecución dos obxectivos, cales se acadaron con máis facilidade, cales non se cumpriron e as causas. Tamén se analizarán os contidos, se estaban axeitados a idade, se eran suficientes, o seu grao de dificultade, etc. Non nos esqueceremos de avaliar os métodos utilizados, a idoneidade dos recursos materias, a didáctica e os tempos e espazos.

A continuación amósanse algúns exemplos dos ítems que nos permitirán avaliar a nosa programación:

- Distribúense axeitadamente todos os obxectivos xerais ao longo curso.
- As competencias conéctanse cos criterios de avaliación e a súa concreción en mínimos de consecución, para poder ser avaliadas.
- Organización temporal dos contidos ao longo do curso, en unidades de traballo ou proxectos.
- Presentación integrada dos contidos sen necesidade de diferenciar en conceptuais, procedimentales e actitudinais.
- Vinculación dos contidos con situacións reais, significativas, funcionais ou motivantes para o alumnado.
- Concreción suficiente dos criterios de avaliación para ser observables ou medibles con mediante diversos procedementos e instrumentos de avaliación.
- Actividades de apoio, reforzo e recuperación para atender á diversidade tendo en conta as aprendizaxes consideradas como mínimos.
- Autorregulación da propia aprendizaxe: uso da autoevaluación e a coevaluación polo alumnado.
- Uso variado e coherente de diferentes métodos e estilos de ensino.
- Estratexias para desenvolver procesos globalizados de ensino e aprendizaxe.
- Consideración de metodoloxías que consideran o papel activo do alumno como factor decisivo da aprendizaxe.
- Previsión de tarefas e propostas didácticas contextualizadas en situacións ou problemas significativos, funcionais e motivantes para o alumnado.
- Metodoloxías de traballo cooperativo.
- Importancia da investigación por parte do alumnado: metodoloxía de proxectos, descubrimento guiado, resolución de problemas da vida cotiá, webquest.
- Organización flexible dos recursos espazo-temporais, agrupamentos e materiais
- Incorporación da forma de abordar os valores democráticos que establece o currículo.

- Asociación temporal dos distintos valores democráticos coas unidades ou proxectos nos que se van traballar.
- Medidas de atención á diversidade.
- Coordinación entre o profesorado que intervén co grupo de alumnos.
- Coordinación do profesorado coas familias.

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36016942	CEIP Plurilingüe de Santiago de Oliveira	Ponteareas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Descubrimiento e exploración da contorna	5º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	13
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	22

1. Introducción

A programación da área de Descubrimento e Exploración da Contorna no curso de 5º de EI ten como finalidade a construción e o coñecemento que a nena e o neno van adquirindo mediante o contacto coa súa contorna e cos grupos sociais básicos cos que se relaciona e os que pertence, ampliando o seu coñecemento do mundo que o rodea e da súa relación co mesmo, favorecendo ao tempo actitudes de respecto e valoración a través dunha visión sostible do entorno .

O fin da área estará ben vinculado cun enfoque coeducativo e estimulador das emocións , así como coa promoción dunha actitude crítica e creativa.

Esta programación está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situacións de aprendizaxe (tarefas, actividades e exercicios).

Consideramos fundamental seguir respectando o principio de globalidade á hora de deseñar estas situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Os obxectivos da área oriéntanse, polo tanto, ao desenvolvemento do pensamento e das estratexias cognitivas a través do proceso de descubrimento da contorna física e natural. Con iso refórzase a súa disposición por indagar, poténciase unha actitude progresivamente cuestionadora e anímase a propoñer solucións diversificadas. Preténdese, en conclusión, potenciar a curiosidade infantil cara á contorna, así como estimular unha disposición activa cara ao seu coñecemento, propiciando ademáis a evolución desde o plano individual cara ao colectivo.

A temporalización das unidades proposta é orientativa, podendo ser modificada tendo en conta as realidades educativas de cada docente.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar as características de materiais, obxectos e coleccións e establecer relacións entre eles, mediante a exploración, a manipulación sensorial, o manexo de ferramentas sinxelas e o desenvolvendo das destrezas lóxico-matemática para descubrir e crear unha idea cada vez máis complexa do mundo.	1		1	1	1		1	
OBX2 - Desenvolver, de maneira progresiva, os procedementos do método científico e as destrezas do pensamento computacional, a través de procesos de observación e manipulación de obxectos, para iniciarse na interpretación da contorna e responder de forma creativa ás situacións e aos retos que se presenten.	1		1	1	1		1	
OBX3 - Recoñecer elementos e fenómenos da natureza amosando interese polos hábitos que inciden sobre ela para apreciar a importancia do uso sostible, o coidado e a conservación da contorna na vida das persoas.	1			1				1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Identificar as características e funcións dos grupos e organizacións da comunidade, apreciando algúns elementos significativos propios da cultura galega como base para a construción da identidade social desde o coñecemento e a valoración das particularidades do mundo circundante.	1	1		1		1		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Medrando sans.	Esta proposta vaise levar a cabo ó longo de todo o ano, posto que o deporte foi o tema elexido por todo o claustro para o PDI de Centro deste curso académico 2023-2024. Así, durante o curso vamos realizar diversas actividades que nos permitan, entre outros aspectos, coñecer diferentes elementos do entorno próximo.	40	X	X	X
2	Son así de grande	Con esta proposta traballarase o corpo, as partes do mesmo, a importancia dos sentidos, o paso do tempo, os cuidados básicos de hixiene e saúde..., en definitiva, abordaremos un centro motivador importantísimo nesta idade como é o corpo, co obxectivo de axudar ós nenos e ás nenas a descubrirse a si mesmo e coñecer mellor os seus compañeiros e compañeiras.	40	X		
3	Un Nadal para todos	Esta proposta coincide coa preparación dunha festa de grande tradición: o Nadal. É unha época máxica e chea de ilusión, durante a cal os nenos e as nenas escriben a carta ós Reis Magos e ó apalpador solicitando os agasallos que desexan e represantan panxoliñas para familiares e amigos e amigas. Por iso, aproveitarei esta circunstancia para desenvolver no alumnado valores e actitudes solidarias e responsables, convidándoos a que soliciten un número razoado de xoguetes e os compartan cos seus amigos e amigas. Igualmente, elaboraremos instrumentos e xoguetes con materiais reutilizables, empregando diversas técnicas plásticas.	40	X		
4	Un Entroido delicioso	Aproveitando o pensamento máxico e animista dos nenos e das nenas celebraremos o Entroido. Unha festa na que participan de maneira alegre, activa e	40		X	

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Un Entroido delicioso	respectuosa porque amosan un gran interese polos disfraces e as imitacións. Así mesmo, aproveitarase esta proposta para coñecer un pouco máis afondo esta festa tradicional e incluso achegarnos a outras culturas.	40		X	
5	Cores e flores	Esta proposta ten como centro de interese a primavera. Trátase dunha época do ano idónea para que os nenos e nenas manipulen, observen, experimenten e se familiaricen coas flores e plantas e, ao mesmo tempo, para que valoren a importancia que ten, tanto para as persoas como para os animais, coidar e respectar o mundo vexetal.	40		X	
6	Onde está o Cuco?	Esta Unidade é moi interesante e atractiva para os nenos e as nenas porque, dende moi pequeniños, están en contacto co mundo animal. A través desta proposta educativa preténdese coñecer diferentes animais salvaxes e domésticos, o hábitat no que viven... Así como desenvolver hábitos de coidado polo mundo animal e coñecer diferentes profesións relacionadas con el.	40			X
7	As nosas festas	Con esta proposta de traballo preténdese que o alumnado comece a valorar a cultura galega. Para iso, aproveitando que nestas datas se celebran os Maios e as Letras Galegas fomentaranse nos nenos e nenas actitudes para a comprensión e valoración na nosa cultura.	40			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Medrando sans.	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Establece relacións entre obxectos en función de un ou dous atributos.	TI
CA1.2 - Empregar os cuantificadores básicos máis significativos no contexto do xogo e na interacción coas demais persoas.	Recoñece e emprega cuantificadores básicos de xeito verbal e manipulativo.	
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Recoñece cantidades numéricas de xeito manipulativo.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.8 - Recoñecer e utilizar as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	Emprega nocións temporais básicas en rutinas e situacións cotiás-	
CA2.2 - Xestionar situacións, dificultades, retos ou problemas planificando secuencias de actividades, mostrando interese e iniciativa e colaborando cos seus iguais.	Secuencia accións para deseñar solucións que se podan aplicar ás diferentes situacións probemáticas e/ou retos.	
CA2.3 - Aplicar estratexias para canalizar a frustración ante as dificultades ou os problemas.	Iniciase no emprego de estratexias para superar a frustración ante situacións problemáticas-	
CA2.5 - Utilizar diferentes estratexias para a toma de decisións con progresiva autonomía afrontando o proceso de creación de solucións orixinais en resposta aos retos que se lle presenten.	Aplica estratexias, de xeito guiado, e diseña solucións para resolver retos-	
CA2.6 - Programar secuencias de accións ou instrucións para a resolución de tarefas analóxicas e dixitais que favorezan o desenvolvemento de habilidades básicas de pensamento computacional.	Ordena accións, de xeito guiado, mostrando interese e iniciativa na resolución de tarefas analóxicas e dixitais.	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas valorando respectuosamente as aportacións alleas.	
CA2.8 - Iniciarse en actividades relacionadas coa metodoloxía STEAM como modelo de aprendizaxe activo.	Participa activamente en actividades STEAM .	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Identifica e diferencia situacións favorables e desfavorables para o medio natural.	
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Valora positivamente as relacións afectivas nos seus ámbitos de proximidade.	
CA4.2 - Valorar a importancia das relacións sociais coas persoas da súa contorna.	Amosa interese por relacionarse con persoas da súa contorna.	
CA4.3 - Recoñecer diferentes modelos familiares mostrando respecto polas diferenzas. Descubrir e identificar os parentescos.	Identifica diferentes modelos de familia e parentescos valorando cada un deles.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e graffa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións,

Contidos

- ciclos, calendario...
- Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento.
- Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna.
- Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información.
- Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións.
- Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático.
- Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibles.
- Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais.
- Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.
- A familia e os distintos modelos familiares. A súa estrutura e os seus membros.
- Relacións de parentesco.
- A escola.
- Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima.

UD	Título da UD	Duración
2	Son así de grande	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Situar adecuadamente nos espazos habituais, tanto en repouso coma en movemento, aplicando os seus coñecementos acerca das nocións espaciais básicas e xogando co propio corpo e con obxectos.	Sitúa o propio corposegundo o espazo e os obxectos presentes, empregando nocións espaciais básicas.	TI
CA1.6 - Describir e representar graficamente a súa situación con relación aos obxectos e ás demais persoas usando vocabulario topolóxico básico.	Representa graficamente a súa situación no espazo, así como os obxectos e persoas situados nel.	
CA1.7 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Participa en actividades manipulativas mostrando interese polos resultados.	
CA2.1 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Emprega o corpo e outros materiais para efectuar medidas en diferentes situacións cotiás.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Construción de nocións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento. - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario... - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna. - Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento. - Coavaliación do proceso e dos resultados. Achados, verificación e conclusións. - Habilidades do pensamento computacional.

UD	Título da UD	Duración
3	Un Nadal para todos	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Identifica formas xeométricas planas.	TI
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Participa activamente en actividades de observación, formulación de preguntas e experimentación, mostrando iniciativa.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración.

Contidos

- Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación.
- Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos.
- Emprego de cuantificadores básicos contextualizados.
- Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafa. Situacións nas que se fai necesario medir.
- Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario...
- Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento.
- Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna.
- Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información.
- Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións.
- Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento.
- Coavaliación do proceso e dos resultados. Achados, verificación e conclusións.
- Habilidades do pensamento computacional.
- Relacións causa-efecto na manipulación de obxectos.
- Resolución de situacións problemáticas empregando diferentes magnitudes.

UD	Título da UD	Duración
4	Un Entroido delicioso	40

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición ,propia ou allea, mostrando interese.	TI
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece elementos e personaxes do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Valoración de profesións e servizos da comunidade desde unha perspectiva de xénero.
- Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima.

Contidos
- Patrimonio e persoas relevantes da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
5	Cores e flores	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Participa activamente en actividades de observación, formulación de preguntas e experimentación, mostrando iniciativa.	TI
CA3.2 - Establecer relacións causa-efecto entre o medio natural e social a partir do coñecemento e da observación dalgúns fenómenos naturais e dos elementos patrimoniais presentes no medio físico.	Recoñece os efectos producidos por fenómenos naturais tanto en contextos sociais como naturais.	
CA3.3 - Identificar elementos naturais imprescindibles na vida das persoas, as súas características e a necesidade de facer un uso responsable deles.	Identifica elementos naturais imprescindibles na vida das persoas así como as súas características.	
CA3.5 - Identificar trazos comúns e diferentes entre seres vivos e inertes, así como as súas características máis significativas.	Recoñece as características propias dos seres vivos e dos inertes.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna. - Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento. - Coavaliación do proceso e dos resultados. Achados, verificación e conclusións. - Habilidades do pensamento computacional. - Relacións causa-efecto na manipulación de obxectos. - Experimentación de accións cos elementos naturais: auga, terra, aire. Características e comportamento (peso, capacidade, volume, mesturas ou transvasamentos). - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibiles. - Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.

UD	Título da UD	Duración
6	Onde está o Cuco?	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.2 - Establecer relacións causa-efecto entre o medio natural e social a partir do coñecemento e da observación dalgúns fenómenos naturais e dos elementos patrimoniais presentes no medio físico.	Recoñece os efectos producidos por fenómenos naturais tanto en contextos sociais como naturais.	TI
CA3.3 - Identificar elementos naturais imprescindibles na vida das persoas, as súas características e a necesidade de facer un uso responsable deles.	Identifica elementos naturais imprescindibles na vida das persoas así como as súas características.	
CA3.5 - Identificar trazos comúns e diferentes entre seres vivos e inertes, así como as súas características máis significativas.	Recoñece as características propias dos seres vivos e dos inertes.	
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Respecta e valora os seres vivos do seu entorno e contribúe ao seu coidado.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático. - Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibiles. - Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais. - Os seres vivos e as súas características. - A relación dos seres humanos cos animais. Empatía, coidado e protección dos animais. Respecto dos seus dereitos. - Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.

UD	Título da UD	Duración
7	As nosas festas	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Identifica formas xeométricas básicas.	
CA1.5 - Situarse adecuadamente nos espazos habituais, tanto en repouso coma en movemento, aplicando os seus coñecementos acerca das nocións espaciais básicas e xogando co propio corpo e con obxectos.	Sitúa o propio corpo segundo o espazo e os obxectos presentes empregando nocións espaciais básicas.	
CA1.6 - Describir e representar graficamente a súa situación con relación aos obxectos e ás demais persoas usando vocabulario topolóxico básico.	Representa gráficamente a súa situación no espazo, así como os obxectos e persoas situados nel.	
CA1.7 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Participa en actividades manipulativas mostrando interese polos resultados.	
CA2.1 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Emprega o corpo e outros materiais para efectuar medidas en diferentes situacións cotiás.	
CA3.2 - Establecer relacións causa-efecto entre o medio natural e social a partir do coñecemento e da observación dalgúns fenómenos naturais e dos elementos patrimoniais presentes no medio físico.	Recoñece os efectos producidos por fenómenos naturais tanto en contextos sociais como naturais.	TI
CA3.3 - Identificar elementos naturais imprescindibles na vida das persoas, as súas características e a necesidade de facer un uso responsable deles.	Identifica elementos naturais imprescindibles na vida das persoas así como as súas características.	
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Recoñece os elementos máis identificativos do patrimonio natural e social da súa contorna.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Diferencia algunha profesión, organización e servizo da súa comunidade.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición, propia ou allea, mostrando interese.	
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece elementos e personaxes do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Identificación das calidades ou atributos dos obxectos. Relacións de orde, correspondencia, clasificación e comparación. - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados.

Contidos

- Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidad, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir.
- Construción de nocións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento.
- Identificación das nocións topográficas básicas no plano.
- Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario...
- Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento.
- Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna.
- Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información.
- Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións.
- Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento.
- Coavaliación do proceso e dos resultados. Achados, verificación e conclusións.
- Habilidades do pensamento computacional.
- Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático.
- Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibles.
- Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais.
- Identificación de fenómenos naturais: identificación e repercusión na vida das persoas.
- Respecto e protección do medio natural. Respecto polo patrimonio cultural presente no medio físico.
- A escola.
- O barrio e o concello: servizos, características e funcións.
- Valoración de profesións e servizos da comunidade desde unha perspectiva de xénero.
- Actitudes de respecto cara ás manifestacións culturais da súa contorna próxima.
- Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega.
- Patrimonio e persoas relevantes da cultura galega.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Na área que nos atopamos (DEC) será precisa unha intervención educativa que faga achega de distintas opcións para o acceso aos contidos, que contemple un deseño de ambientes de aprendizaxe ricos en recursos e oportunidades e que potencie a motivación e as metodoloxías activas aproveitando a curiosidade innata do noso alumnado por descubrir e explorar o mundo que o rodea.

As principais ferramentas de traballo para desenvolver axeitadamente os procesos de razoamento lóxico e o método

científico serán as nocións matemáticas, espaciais e temporais , a curiosidade, a resolución de retos e busca de solucións e a promoción de actividades manipulativas e sensoriais , sempre contextualizadas, partindo de coñecementos e experiencias previas e respectando os diferentes ritmos de aprendizaxe e a diversidade do alumnado.

O deseño de situacións STEAM que faciliten aplicar habilidades do pensamento computacional se fará dende un enfoque coeducativo e o respecto ás emocións, propias e alleas.

Finalmente, promoveremos actitudes activas de sensibilidade cara o medio ambiente, integrando hábitos de vida sans e sostibles , así como unha perspectiva divulgativa, crítica e afectuosa respecto aos elementos identitarios da propia cultura, fomentando o respecto hacia outras.

Para acadar isto, as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe desta área son:

¿ A busca do máximo desenvolvemento das nenas e dos nenos axustando a intervención educativa ao seu momento evolutivo, respectando os ritmos e as características individuais e propoñendo situacións de aprendizaxe motivadoras que leven a valorar os propios logros.

¿ Os coñecementos e experiencias previas como punto de partida para garantir a significatividade das aprendizaxes, buscando a funcionalidade do que aprenden.

¿ A construción de novos apegos seguros como punto de partida para a creación dunha correcta autoestima, cunha planificación meticulosa e individualizada do proceso de transición entre ambos contextos.

¿ O fomento das relacións entre as persoas coas que interaccionan as nenas e os nenos, a expresión positiva da súa imaxe e da confianza que se teña delas e deles para a construción da propia identidade.

¿ A apertura á comunidade e a colaboración coas familias establecendo canles para o intercambio de información, así como a súa consecuente participación na vida da escola.

¿ A procura de situacións educativas nas que as nenas e os nenos observen, manipulen e exploren todas as súas posibilidades e limitacións, desenvolvendo, entre outros, aspectos motrices que faciliten o avance na súa autonomía, tanto nos movementos coma nos desprazamentos, tomando conciencia do seu corpo e das súas partes para chegar paulatinamente á interiorización do seu esquema corporal.

¿ A participación en xogos e actividades psicomotrices en que se propicien as interaccións, favorecendo o desenvolvemento da empatía e da resiliencia, o que levará a unha aceptación construtiva tanto dos logros coma dos erros e a unha valoración do esforzo, da constancia e da iniciativa, desenvolvendo deste xeito todas as potencialidades das nenas e dos nenos.

¿ A atención aos diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo en equipo e as actividades que potencien a súa curiosidade, creatividade e sensibilidade, buscando progresivamente a súa autonomía na realización destas.

¿ Unha atención individualizada adaptando a práctica pedagóxica ás características persoais, necesidades e intereses das nenas e dos nenos, e será a inclusión o eixe do traballo docente, coa posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten as dificultades.

¿ O aproveitamento das rutinas e outras actividades cotiás como ¿momentos¿ significativos favorecedores do traballo globalizado, incorporando a verbalización das accións co fin de interiorizar as súas secuencias e iniciar e de consolidar hábitos saudables e do autocoidado do seu corpo.

¿ A planificación de situacións de aprendizaxe que fomenten o consumo responsable e sostible, así como a promoción da saúde.

¿ O deseño dun ambiente que dea resposta aos diferentes tipos de necesidades das nenas e nenos. As de tipo físico, mais tamén de tipo afectivo, de convivencia, de exploración, de autonomía, de actividade, de relación e as relacionadas coa intimidade.

¿ A organización dos espazos individuais con outros comúns, distribuídos de xeito flexible coa potenciación dos exteriores, onde estes contribúan á autonomía das nenas e dos nenos de xeito que sintan seguridade e considerando que todos os espazos da escola son educativos.

¿ A creación de contextos seguros e emocionalmente positivos para que as nenas e os nenos adquiran confianza nas súas posibilidades e limitacións, como base para a expresión dos seus intereses, necesidades e emocións, o que contribuirá ao seu desenvolvemento afectivo e á adquisición de tolerancia á frustración, adaptando o seu comportamento ás diferentes situacións propostas.

¿ A consideración da aula e do propio centro como un espazo privilexiado para identificar posibles situacións de risco e analizar as estratexias que se poden pór en marcha para previr accidentes, trasladando estas estratexias a outros contextos e buscando a funcionalidade da aprendizaxe.

¿ A organización dos tempos desde unha perspectiva afastada da aceleración, dándolle prioridade á calma e poñendo o énfase nos procesos vividos e non tanto nos produtos obtidos. No desenvolvemento da xornada combinaranse tempos de rutinas cos destinados a outras actividades específicas e respectaranse as características e as necesidades das nenas e dos nenos.

¿ A recreación, a través do xogo simbólico, de situacións da vida cotiá buscando as interaccións cos demais desde a participación, a colaboración e a empatía, fomentando actitudes de axuda, colaboración e interacción positiva.

¿ A valoración da importancia da expresión de emocións e da autorregulación destas a través da creación de vínculos de apego que transmitan seguridade e confianza nas súas posibilidades, así como o desenvolvemento dunha autoestima positiva como elemento fundamental para a súa vinculación e integración social.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais audiovisuais: na aula contamos con ordenador de aula, e proxector, tablet de aula, conexión a internet, escornabot de aula, e reproductor musical. Ademais, o centro pon á nosa disposición a cámara de vídeo e a cámara de fotos (contando coa autorización dos pais/nais ou titores legais).
Materiais funxibles: convencionais e non convencionais (ceras grosas, ceras delgadas, rotuladores, folios, cartolinas, punzóns, témperas, pinces, tesoiras de punta redonda, gomas...).
Recursos específicos: para exercitar a psicomotricidade fina (construcións, ensartados, etc.) para a psicomotricidade grossa (aros, pelotas, cordas...), para a expresión plástica (pinturas, refugallo, kamisibai, títeres¿), para a lóxica matemática (quebracabezas, regretas, bloques lóxicos, etc.), para a linguaxe oral (carteis, contos, libros de imaxes...), para o desenvolvemento sensorial (área kinética, mesa de luz, bandexas sensoriais, etc.), para o xogo simbólico (cociña, supermercado, etc.), para a expresión musical (música clásica, música de relaxación) e, ademais, os precisos para cada centro de interese ou proxectos traballados ó longo do curso.
Material curricular: Curriculum, P.E...
Recursos espaciais son: as aulas, o patio, a biblioteca escolar, a aula de psicomotricidade, a aula de novas tecnoloxías, os corredores e outros ambientes fóra do centro.
Recursos persoais son: o titor, o resto do profesorado que imparte docencia no centro (por exemplo a mestra de inglés ou a de psicomotricidade), outros membros da comunidade educativa (conserxe, persoal de limpeza...), os pais e as nais, outros alumnos e alumnas do centro (cóntannos algún conto por videoconferencia, ensinámoslles as nosas elaboración...) e outros membros do entorno próximo.
Proporcionados pola contorna, nun amplo sentido : todo o que se nos poida ofrecer no contexto que nos rodea (parques, Biblioteca Concello, etc)
Os recursos educativos son aqueles obxectos ou elementos cos cales o alumnado interactúan e xeran aprendizaxes. Para a súa selección tívose en conta, entre outros, os seguintes criterios: - Que fosen variados, orientados ao desenvolvemento de todos os planos que integran a personalidade infantil (cognitivo, lingüístico, motor...). - Que favorecesen a actividade infantil, é dicir, que fosen manexables, atractivos e seguros. - Que permitisen realizar diferentes accións en función dos interese de que os empregue, é dicir, que fosen polivalentes. - Que estivesen presentes na vida cotiá dos nenos e das nenas.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Avaliación inicial

Primeiramente, sinalar que o equipo educativo é o responsable de adoptar as decisións relativas ao tipo de información que se precisa neste momento inicial da avaliación, así como ás técnicas ou instrumentos que se van

empregar para recoller e consignar a dita información.

Polo tanto, tras unha reunión do profesorado de educación infantil, decidiuse que na primeira unidade do curso se vai levar a cabo unha avaliación inicial ou diagnóstica baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo, que nos aporte información para a posterior planificación do proceso educativo.

Dita avaliación inicial ou diagnóstica se vai levar a cabo a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado.
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno.

Igualmente, sulñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temperá das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios de avaliación establecidos para cada unidade ou proxecto. Para iso, o profesorado observará se o alumnado foi capaz de acadar ou non os mínimos de consecución de cada criterio de avaliación e cubrirá a correspondente táboa de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso ou con dificultade.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

A expresión 'atención á diversidade' non se refire unicamente ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ANEAE), senón a todos os nenos e nenas escolarizados no grupo-clase. Isto é debido a que o alumno ou a alumna estándar non existe; cada cativo ou cativa ten capacidades, intereses, motivacións, ritmos de aprendizaxes e situación culturais, sociais e de saúde diferentes que fan que o seu proceso de aprendizaxe sexa único e absolutamente persoal e intransferible. Esta aceptación da diversidade do alumnado, supón por parte dos mestres e mestras unha análise e unha reflexión sobre o seu grupo de alumnos e alumnas.

Por outra banda, sinalar que a fin de garantir a equidade, a nova Lei de Educación aborda os grupos de alumnos e de alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar algunha necesidade específica de apoio educativo (ANEAE) e, así mesmo, establece os recursos precisos para acometer esta tarefa co obxectivo de lograr a súa plena inclusión e integración.

A adecuada resposta educativa a todos os alumnos e as alumnas concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos e todas, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todos os alumnos e as alumnas; é dicir, trátase de contemplar a diversidade como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Así mesmo, para dar resposta á diversidade do meu alumnado, adoptarei e empregarei estratexias como:

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, de movemento e curriculares.
- Adecuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículo axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.
- Empregar diferentes agrupamentos: en parellas, en pequeno grupo e en gran grupo, posto que posibilita secuencias educativas nas que a aprendizaxe ten carácter cooperativo, resultando beneficioso para todos, á vez que posibilita o acceso ás zonas de desenvolvemento próximo.
- Seguir os principios do DUA, propondo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de este alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado, utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamiento e a atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.
- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicacións curtas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuales como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Diseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH.
- Adecuar as actividades ás diferenzas individuais dos alumnos e das alumnas. Para iso, realizaranse actividades que reforcen as aprendizaxes duns e que amplíen os doutros. Os educadores e as educadoras poderán seleccionar as actividades de reforzo ou ampliación que estimen convenientes para os seus alumnos e alumnas.
- Evitar tarefas repetitivas e sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades necesiten facer ese tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferenzas.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base ás súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempre dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios sanitarios, sociais, etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional: Para lograr isto creárase un clima de confianza no que os/as nenos/as se expresen libremente; resolveranse situacións conflitivas a través do diálogo; fomentarase a tolerancia e o respecto polos demais; promoverase actividades en grupo nas que se coopere, se respecte e se comparta; etc.	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.2 - Hábitos de coidado e control corporal: Fomentárase o consumo de alimentos sans (froita, verduras), rexeitarase o consumo abusivo de lambetadas, estableceranse unhas normas relacionadas co aseo persoal (lavar as mans antes de comer, soar os mocos), falaremos das situacións de perigo no recreo, na aula, na casa, etc.	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social: Supón preparar ós alumnos e ás alumnas para a participación na vida social e cultural. Isto implica: ensinarlles a discriminar comportamentos adecuados e inadecuados; amosarlles a importancia de respectar as normas de convivencia; desenvolver actitudes para ser bos cidadáns (solidariedade, respecto); etc.	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos: É importante que aprendan a valorar a importancia que ten o medio natural para a vida das persoas e desenvolver actitudes de respecto e coidado cara a el. Para lograr isto: observarase directamente o crecemento dalgunha planta; amosaranse as repercusións que ten a actuación humana sobre o medio; realizaranse actividades con materiais de refugallo; etc.	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.5 - Educación para o consumo responsable: O que se pretende é que os/as nenos/nas vaian adquirindo unha actitude responsable cara ó consumo. Para isto, foméntanse nas aulas actitudes como: non deixar as billas abertas para non perder auga, coidar os materiais individuais e os comúns, mercar soamente o que precisemos, aproveitar ao máximo o material escolar, etc.	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación igualitaria e libre de estereotipos: Como mestres e mestras debemos procurar que os/as alumnos/as se formen en igualdade de condicións e cos mesmos dereitos e obrigas. Para acadar isto vaise: narrar contos cambiando os papeis que tradicionalmente se lles asignaban ós homes e ás mulleres; comentar a necesidade de que tanto os nenos como as nenas deben colaborar nas tarefas domésticas...	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Os temas transversais, son traballados de maneira globalizada en diversas actividades e en diversos momentos da xornada escolar, polo que van estar presentes en todas as Unidades ou Proxectos realizados ó longo do curso.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita na aula de persoa experta	En cada unidade invitaremos a unha ou varias persoas para que actúe como experto na materia que estamos a traballar.	X	X	X
Contacontos	En diferentes momentos, convidaremos a un/unha familiar do alumnado ou a un/unha contacontos profesional para que veña a contar un conto relacionado co tema que estamos a traballar ou coa festividade que esteamos a conmemorar.	X	X	X
Saída relacionadas coa Unidade ou Proxecto traballado	En cada unidade realizaremos unha saída pola contarna para afondar no traballo na aula.	X	X	X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Obradoiros solidarios	As familias xunto có alumnado poderán levar a cabo diferentes obradoiros cun fin solidario: confección de agasallos para levar ao Centro de Día, doación de libros, recollida de roupa ou tapóns,etc	X		
Proxectos medioambientais	Se poderá participar en proxectos baseados na recuperación e defensa da natureza (Hortas urbanas, limpeza litoral,etc)		X	
Conmemoracións e festas	Realizaremos todas as conmemoracións de obrigado cumprimento que aparecen recollidas na Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia. Igualmente, ó longo do curso celebraremos outras festividades coma o Samagosto, o Nadal, etc. que aparecen contempladas na PXA.	X	X	X
Saídas fin de curso	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso en compañía do resto de alumnos e alumnas do centro educativo.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Presento e propoño un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
Relaciono os diferentes elementos curriculares e as actividades cos intereses e coñecementos previos dos meus alumnos.
Facilito a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, intercalando preguntas aclaratorias, sintetizando, exemplificando, etc.
Metodoloxía empregada
Suscito situacións introdutorias previas ao tema que se vai a tratar (traballos, diálogos, lecturas...).
Manteño o interese do alumnado partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada...
Comunico a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real.
Propoño aos meus alumnos actividades variadas (de diagnóstico, de introdución, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (mapas conceptuais, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...).
Adopto distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar... etc., controlando sempre que o adecuado clima de traballo.
Utilizo recursos didácticos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica dos alumnos, favorecendo o uso autónomo por parte dos mesmos.

Medidas de atención á diversidade
Suscito actividades que aseguran a adquisición dos obxectivos didácticos previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.
Clima de traballo na aula
Nas actividades que propoño existe equilibrio entre as actividades individuais e traballos en grupo.
Distribúo o tempo adecuadamente (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que os alumnos realizan na clase).
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Dou información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas.

Descrición:

Coa finalidade de mellorar a propia práctica docente realizarase unha autoavaliación por parte do profesorado, facendo unha valoración de diferentes indicadores relacionados co traballo docente e aportando suxestións que permitan mellorar a nosa función educativa. Así, e como se amosa anteriormente, avaliaremos diferentes ítems relacionados con estes aspectos, como por exemplo: a motivación do alumnado, a presentación dos diferentes contidos, as actividades de aula, a organización e xestión do traballo de aula e as instrucións, aclaracións, orientacións aportadas ao alumnado, etc.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Coa avaliación, o que se pretende, é analizar tódolos aspectos do proceso educativo, recollendo información que permita mellorar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Os membros do equipo docente de Educación Infantil levaremos a cabo reunións periódicas nas que se analice o desenvolvemento da programación nos distintos niveis e, deste xeito, ir subsanando as deficiencias que poidan xurdir ao longo da práctica docente.

Na análise desta práctica valorarase o grao de consecución dos obxectivos, cales se acadaron con máis facilidade, cales non se cumpriron e as causas. Tamén se analizarán os contidos, se estaban axeitados a idade, se eran suficientes, o seu grao de dificultade, etc. Non nos esqueceremos de avaliar os métodos utilizados, a idoneidade dos recursos materias, a didáctica e os tempos e espazos.

A continuación amósanse algúns exemplos dos ítems que nos permitirán avaliar a nosa programación:

- Distribúense axeitadamente todos os obxectivos xerais ao longo curso.
- As competencias conéctanse cos criterios de avaliación e a súa concreción en mínimos de consecución, para poder ser avaliadas.
- Organización temporal dos contidos ao longo do curso, en unidades de traballo ou proxectos.
- Presentación integrada dos contidos sen necesidade de diferenciar en conceptuais, procedimentais e actitudinais.
- Vinculación dos contidos con situacións reais, significativas, funcionais ou motivantes para o alumnado.
- Concreción suficiente dos criterios de avaliación para ser observables ou medibles con mediante diversos procedementos e instrumentos de avaliación.
- Actividades de apoio, reforzo e recuperación para atender á diversidade tendo en conta as aprendizaxes consideradas como mínimos.
- Autorregulación da propia aprendizaxe: uso da autoevaluación e a coevaluación polo alumnado.
- Uso variado e coherente de diferentes métodos e estilos de ensino.
- Estratexias para desenvolver procesos globalizados de ensino e aprendizaxe.
- Consideración de metodoloxías que consideran o papel activo do alumno como factor decisivo da aprendizaxe.
- Previsión de tarefas e propostas didácticas contextualizadas en situacións ou problemas significativos, funcionais e motivantes para o alumnado.
- Metodoloxías de traballo cooperativo.
- Importancia da investigación por parte do alumnado: metodoloxía de proxectos, descubrimento guiado, resolución de problemas da vida cotiá, webquest.
- Organización flexible dos recursos espazo-temporais, agrupamentos e materiais

- Incorporación da forma de abordar os valores democráticos que establece o currículo.
- Asociación temporal dos distintos valores democráticos coas unidades ou proxectos nos que se van traballar.
- Medidas de atención á diversidade.
- Coordinación entre o profesorado que intervén co grupo de alumnos.
- Coordinación do profesorado coas familias.

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados